

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

TEMMUZ-AĞUSTOS 2010

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Altan İLTER

Yazı Kurulu

Altan İLTER

Ahmet DEVİREN

Mevlüt ÖKSÜZOĞLU

Mehmet ERGÖNÜL

Teknik Yönetmen

Ömer ÖZTÜRK

Yönetim Adresi:

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği
Hoşdere Caddesi, Akasya Apt. No: 41-2 A
Y.Ayrancı / ANKARA
Tel: 0 312 426 75 90 Faks: 0 312 354 78 38

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 no.lu Çek Hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenışehir Şubesi
IBAN No: TR59 0001 0004 7139 7751 6850 02
Hesap No: 39775168-5002-0471-Yenışehir-ANKARA

Gönderilen yazılar yayımlansın, yayımlanmasın
iade edilmez ve telif ücreti ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Meslek İlkelerine uymaya söz vermiştir.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara Valiliği'nin
12.09.1991 gün ve 8202 yazıları ile ayda bir çıkar.

Yayın Türü: Yaygın süreli

Yıl: 20 Sayı: 223-224
TEMMUZ-AĞUSTOS 2010 Baskı Tarihi: ??/09/2010

Grafik&Tasarım: **Banu KAHRAMAN**
0 554 918 37 47

Baskı: **HAS-SOY Matbaacılık Bas. Tas. Tan. Ltd. Şti.**
Kazım Karabekir Cad. 95/60 İskitler- ANKARA
Tel: 0 312 341 59 94 / 384 03 04

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi muhabirleri:

Suat UYANIK : Ağın

Ahmet SAMUR : İstanbul

Ön Kapak : Ağaç ve Bank, KÜKT, 33x50 cm, 2007
Resim : Zafer GENÇAYDIN

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3-4	Yaratıcılık ve Özgürlük Üstüne Zafer GENÇAYDIN
4	Korel (Şiir) Zeki HAFIZOĞULLARI
5	Hüznün Rengi Neslihan Güler TURAN
6	Sevgi Nusret AVCI
7	Unutulmayan İdealist Bir Doktor Prof. Dr. M. Feyzi ÖZ
8	Sevgiye Tutunmak Hasan Güner GÜLER
9-10	.. Hikâye:Cesurluk Sınavı Hüseyin KABASAKAL
11-13	Evvel Zaman İçinde... Makam Odası Bisikletken Emel ARMUTÇU
13	Ağın Osman Tepesi (Şiir) Celal YALÇIN
14-15	Bazı Şahısların Sembolik Sözleri Orhan ERCAN
16	Bir Dilek ve Fıkralar İ. Cengiz YÜCEL
17	Sigaranın Faydaları Dr. Erdiç KÖKSAL
18-20	Nimri Köyü Düğünleri Dr. Ali ÖNEN
20	Anısı Tüttünce (Şiir) Ercan ORHAN
21-24	Bir Arada Yaşamak Nijat YUMUŞAK
25	Biliyor musun? (Şiir) Nurettin Gür OZANOĞLU
26	... Türkülerimiz:Harput Türküsü Av. Fikret MEMİŞOĞLU
27	... Gençlik Köşesi:Yorgun Bir Günü'n Ardından Kübra GÜLİTER
28	Köylülerime (Şiir) Enver GÖKÇE
28	Yazarlarımızı Tanıyalım
29	Fıkralar Özden BAYTAŞ - M. Baki ÖZALP
30	Haberler
31-32	Doğumlar-Evlenmeler-Ölümler

YARATICILIK VE ÖZGÜRLÜK ÜSTÜNE

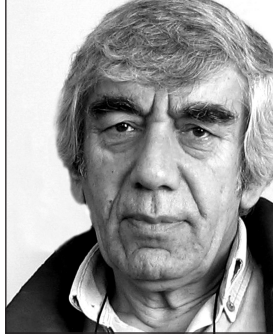
Zafer GENÇAYDIN

Voltaire'in Felsefe Sözlüğü'nde, "İnanç, olmayacak şeylere inanmaktan ibarettir." diye tanımlanır. (s. 23)

Özgür düşünce, "Dar anlamıyla, geleneksel dinsel dogmaları kabul etmeyen düşünce demektir." (B. Russel, Sorgulayan Denemeler, s.163) Özgürlükse; ona layık olanın, onu kazananın hakkıdır ve her şeyden önce dürüstlerin işidir.

"...Aklımızın yatmadığı şeyler için, Tanrı'ya aklımız yatıyor demek bize ne değer kazandırır? (...) inanılmayacak şeylere inanıyorum demek, yalan söylemektir." (agy. s. 24)

"Antropologların uzun çalışmalarından öğrendiğimize göre, en ilkel insanlar anlamadıklarının farkında oldukları olaylarla karşılaştıklarında cahilliklerinin bilinci içinde çırpınıp durmazlar; tersine, bütün önemli eylemlerini yönetecek ölçüde sıkıca bağlandıkları sayısız inançları vardır." Örneğin; "Bir hayvanın veya savaşçının etini yemekle, onun, yaşarken sahip olduğu erdemleri elde edebileceklerine inanırlar." (B. Russel, agy. s.20. TUBİTAK y.1998) Bizim toplumumuzda da benzer davranışlar bilinmektedir. Örneğin; sadaka vererek, adak দিয়েyerek, kurban keserek suçluluk duygusundan kurtulmak gibi... "Verilmiş sadakası varmış" söylemi bu düşünceyi yansıtır. Aksi halde, işlediklerine inandıkları suç nedeniyle içine girdikleri günah psikozu, onları çıldırtmasa bile huzursuz etmeye yeter: "İlkellerin, mutlak bir tabuyu bilmeden çiğnedikleri zaman gerçekten öldüklerini ortaya koyan birçok örnek saptanmıştır. İlkel bilinç, uygar insanın bilinci kadar karmaşık olmadığından bozulması daha kolaydır. Dolayısıyla işlediği suçu aynı zamanda kendi cezasıdır: böyle bir şey yapabilmesi için ancak çıldırmış olması gerekir; aklı başına topladığında, yaptığı işin korkunçluğunu fark ederek geçirdiği sarsıntı onu yeniden çıldırtacaktır." Başlı açılan türbanlının kendini çıplak hissetmesi, çiğnediği tabunun yarattığı suçluluk duygusudur. İçinde bulunduğu durumu düşünüp sorgulayıp sorunun üstesinden gelmeye; tabusundan kurtulmaya çalışmaktansa, inandırıldığı düşüncenin kolektif ruhuna uyarak yalnızlığa itilmek ya da dışlanmak tehlikesiyle karşı

Zafer GENÇAYDIN

karşıya kalmaktansa kapanmak daha kolay gelmektedir. Kulüp taraftarlığı ve cemaat üyeliği gibi aidiyet duygusuyla bir araya gelmek, yalnızlık korkusunun başka bir kılıfta ortaya çıkması anlamına gelir. Güçlü insanlar güçlerini rozetlerden değil özgürleştirdikleri düşüncelerinin kişiliklerine kattığı değerlerin kazandırdığı özelliklerden alırlar. Kuşkusuz gerektiğinde, yalnız kalmanın -ki Nietzsche'ye göre yalnızlık güçlülük-tür-, horlanmanın, aç kalmanın, saldırıların bedelini ödeyerek... Uygarlık tarihi bu tür yalnız kahramanların örnekleriyle doludur.

"Yaratıcılık ve keşif de acıda saklıdır. ...kimler daha emniyette, kimler daha rahat, kimler sonsuza dek mutludur? Ben size cevabını söyleyeyim; yalnızca sığ zihinli olanlar ve çocuklar." (Nietzsche Ağladığında, s. 224) Bunlara gelenekçileri, kesin inançlıları da ekleyebiliriz.

"Dans eden bir yıldız doğurmak isteyen, önce kendi içinde büyük taşkınlıklar ve kaos yaratmak zorundadır." (agy. s. 224) Yani içindeki deliyi ya da çocuğu özgür bırakması gerekir. Alışkanlıklarıyla yaşayanlar, gelenekçiler, katı ahlakçılar da yaratıcı olamazlar. Çünkü "şehvet düşünmez; yalnızca arzular ve hatırlar." (Agy. s. 225). Yaratmaysa huzursuz eder: "Ruhunda sükûnete kavuşmak ve mutlu olmak isteyen insanlar inanmak ve iman etmelidir ama hakikatin peşindeki insanlar iç huzurundan feragat edip bu sorgulamaya adanmak zorundadırlar." (agy. s. 222). "Her kim iyi ve kötude yaratıcı olmak ister, en önce bir yok edici olmalı, değerleri parçalamalıdır. En yüksek kötülük böylece en yüksek iyiliğe girer: Bunun adına da yaratıcılık denir." (Nietzsche, Ece Homo, s. 101)

Zihnimizi öyle gereksiz, basit sorunlarla meşgul ediyoruz ki, ciddi işlere zaman ve enerjimiz kalmıyor, dikkatlerimiz baştan çıkarılıp saptırılıyor. "Zihnin, soylu fikirler için yapılanmış bulvarları bu çöplüklerle tıkanmaya başladı." (agy. s. 225)

Sakala göre tarak vuran, nabza göre şerbet veren insanlar vardır; iyi insanlar, kimseyi kırmaz, iyi geçirirler. Belli ki ikiye bölünmüşler. Davranışları ve duyguları içten değil, göstermelik ve yalan üzerine kuruludur.

Kendilerine zarar gelmesin diye, kendilerini korumak için herkese iyi görünür, etliye sütliye karışmazlar “Zerdüşt şöyle diyor: doğruyu söylemez hiç iyi insanlar.” Bunlar da yaratıcı olamazlar. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlarmış. Doğru söyleyenler kendilerini sevimsizleştirerek düşman kazanırlar. Düşman milyoneri nice dürtüst, doğru insanlar vardır toplumda. Nietzsche de: “Yeni levhalar üzerine yeni değerler yazanı çarmıha gererler, geleceği kurban ederler kendileri için, tüm insan geleceğini çarmıha gererler! İyiler, onlar sonun başlangıcıdır.” (Agy. s. 103) Kendine güveni olmayanlardır onlar. Akıllarının ermedikleri şeyleri kutsallaştırır ve çabucak inanırlar. “İçinizde azıcık boş inan olmaya görsün, insanüstü güçlerin cisimlenmesi, yalnızca onların sözcüsü, aracısı olduğunuza inanmaktan kendinizi alamazsınız.” (agy. s. 76). Üniversite öğrencileri arasında bile cine, şeytana, büyüye, şansa, kade-re, fala inananların yüksek oranda olduğu düşünülürse, okuryazarlığı bile olmayan milyonların bulunduğu ülkemizin durumunu düşünün. Cinci hocalar, üfürükçüler varlıklarını neye borçlular? Cin ve şeytana inananlar cin ve şeytan tarafından çarpılmaya da hazırdırlar. Zaten çarpılmalarına da gerek kalmamış; içine düştükleri aptallıkla kendi kendilerini cezalandırmış sayılırlar. Tarihin yetiştirdiği ender sanat ve bilim insanı Leonardo da Vinci beş yüz yıl öncesinden sesleniyor: “Ey aptallar! Hayatınız boyunca kendinizle birlikte olmanıza rağmen, en çok sahip olduğunuz şeyin, aptallığınızın farkında olmadığınızı bile göremiyorsunuz. (...) Sonra da kendinizi mucizelerle meşgul edip, insan aklının alamayacağı ve doğada hiçbir şekilde kanıtlanamayacak şeylerin bilgisine sahip olduğunuzu yazıyorsunuz.” (Da Vinci’nin Not Defteri, Carpe Diem Kitap. s. 173)

Yaratabilmek için düşünme alışkanlıklarından kurtulabilmek gerekir. Hangi gerekçeyle olursa olsun yaratıcıların önüne konan engeller, onları pısırlaştırır, yavanlaştırır. Ne yazık ki, “insanların düşüncelerinin çoğu, dinler ve kanunlar gibi, eskiden beri süregelen alışkanlıklara dayanır.” (Montaigne, Denemeler, s. 130. çev. S. Eyüboğlu)

Yenilikler peşinde koşanlara, üzerinde yürünmemiş yollar gerek: “Biz yeniler, adsızlar, kötü anlaşılanlar, biz, henüz karanlık bir geleceğin erken doğmuş çocukları, yeni amaçlar için yeni yollar gerek bize.” diyebilme gücünü kendinde bulanlar yaratıcı güce sahip olabilirler ancak.

KOREL

Zeki HAFIZOĞULLARI

Hoş geldin Bebek

Bir yıldız kaydı sonsuzdan

Hoş oldu gönüller

Mutluluk getirdi

Ağladın

Ağacın ezgisi

Suyun şırıltısıdır sesin

Bir kutsal damlasın denizden

Bebek

Köklerinden uzakta geldin

Ama dünyanın her yeri bir

Murat alırsın inşallah

Yazgın güzel olsun

Atamsın

Hem ormansın

Hem ormanda bir fidansın

Nar tanesi

Nur tanesi

Annesinin bir tanesi

Hoş geldin Bebek

HÜZNÜN RENGİ

Neslihan Güler TURAN

Eski mektupları, hüznü ve biraz da özlemle karıştırırken anneannem Emine Çakaralmaz'ın, 30 yıl önce İzmir'e gönderdiği bir mektupla karşılaştım. Sanki 30 yıl önce değil de henüz yazmıştı bize. Mektubun sonuna yazdığı üç dize, uzun sözün özüydü:

"Uçurdum şahini nerede bulam / İzmir'den gelen yok ben kime soram / Yollar da uzak ki yanıza gelem."

Canım anneannem, öyle uzak bir yola gittin ki... Ama bir o kadar da yakın...

Özlem bozdu yeminimi. Baskın geldi her şeyden. Çekti beni oralara.

Çorak dağlarında meşelerin göverdiği güzel köyüm, niye çektin getirdin tam da küllenmişken geçmişin od'u? Yüreğim yenik düştü sana. Hüznün heybesini boş mu gördün? Doldur dilediğince. Boynumuz kıldan ince.

Ben severim hüznüleri de çünkü ben hüznün, hazan ayının kızıyım. "Dağlar kızı reyhan" gibi. Onun da renginde hüznün var. Çok uzaklarda, kavanozlara hapsedtim yıllarca mor rengin hüznünü. Ne vakit köyüm düşse aklıma, parmaklarımın arasında ezer, koklarım kuru reyhan yapraklarını. Genzimi yakar köyümün mor kokuları.

Reyhan ne kokar bilir misiniz? En önce çocukluğum kokar. Beyaz sakalı, tatlı, içten gülümsemesiyle dedem kokar. Onun ellerinden alırım önce bu mor kokuyu. Bizim oralarda reyhan kulak arkalarına konur, mis gibi yayılır rayıhası her yana.

Heybemde hüznün türlü rengi...

Çorak dağlarında meşelerin göverdiği güzel köyüm, ne çok şey biriktirmişim sende. Sevgiyi, dostluğu, aşkı, vefayı, vefasızlığı da. Hepsini benim, hepsi benim kabulüm... Niye inkâr ederler ki acıyı, kederi? Ne güzel Fuzuli olmak.

Acıyı çekip de yaşadığını duyumsamak, meydan okumak acıya:

"Aşk derdiyle hoşem el çek ilacımdan tabip / Kılma derman kim helakim zehri dermanındadır"

Ne tuhaf, dudağımda bir ezgi, sözleri tanıdık. Beni bana anlatır gibi:

"Unutamam acı tatlı ne varsa hazinemdir / Acının insana kattığı değeri bilirim küsemem / Acıdan geçmeyen şarkılar biraz eksiktir"

Çorak dağlarında meşelerin göverdiği güzel köyüm, ne çok şey biriktirmişim sende. Yıllar sonra dönüp de her bir taşını, otunu, ağacını özlemle seyredeceğimi söyleselerdi inanmazdım.

Özlem, hüznü getirdi. Başköşeye oturttu. Hoş geldi... Hoş buldu mu bilinmez...

Çorak dağlarında meşelerin göverdiği güzel köyüm, ne çok şey biriktirmişim sende.

Ne çok şey almışsın benden. Canımın canını almışsın. Almışsın da tam bağrının ortasına basmışsın.

Canımın canını almışsın... Dediler de inanmadım. Kanmadım sözlerine. Bilirim yalan söylediklerini. Bilirim o, hâlâ "güz odasının" penceresinde, gözü Ağın yollarında, kulağı seste bekler.

İnanmadım, inanmam da...

İlk kez yalan söyledi ozanlar, ilk kez şahit oldum bu yalana:

"Ölüm ile ayrılığı tartmışlar/ Elli dirhem fazla gelmiş ayrılık."

Yalan, külliye yalan...

Çorak dağlarında meşelerin göverdiği güzel köyüm, sen benden aldıklarınla ıssız... Ben, aldıklarınla kederde... Söyle bu alışverişin kârı nerede?

SEVGİ

Nusret AVCI

Her varlığa güç veren sevgidir. Yaşamayı daha anlamlı bulmaz mı seven varlık? İnsan; sevgi ile kinden, öfkeden, bencillikten uzaklaşmaz mı? Sevgi ile birbirine bağlanıp daha saygın, daha mutlu olmaz mı?

O sevgi değil midir ki Ferhat'a dağları bile yol etti?.. Yani inanılması, başarılması çok zor olan işlerin bile başarıya ulaşmasını sevgi başarılı kılıyor.

Sevgide acı, gözyaşı, kötümserlik, ümitsizlik yoktur. Taş gönüllerde bir bitiş, tükeniş vardır. Hayatı umursamaz, bencillik ön plandadır. Taşa bile bir şeyler ekmeye kalkılsa, yıllarca sulansa, bakılsa o taş yine önceki halindeki gibi yine taştır. Hünerli taş olmaz. Gönüller de böyledir işte, sevgiden yoksun insan acı sözlüdür, zehir döker dilinden, imkânsızdır onun tatlı söz söylemesi.

Sevginin kaynağında Allah, buna bağlı olarak da insan vardır. İnsan Allah'ın bir parçası olduğuna göre Allah'ı sevdiğinde birbirini de sevecektir, o zaman da birbirinden ayrılmayacaktır.

Yeryüzünde insandan daha değerli bir başka yaratık yoktur. Ancak diğer yönüyle de insanoğlundan daha kötü, daha korkunç başka bir varlık da bulunamaz. Dün de kardeş kardeşi çekemiyordu bugün de, dün de dost dosta vuruyordu bugün de, değişen bir şey yok. Bazı durumlarda bu boğuşmalar yamyamlıktan beter, utanç verici, tiksindirici boyutlara ulaşıyor. Dün, Bosna-Hersek, Azerbaycan, Irak bugün Filistin'de, Lübnan'da çocuklar bile katlediliyor, sözde insan savunucularından çıt yok. Niçin acaba herkes birbirine böyle kin ve nefretle yaklaşıyor. Birbirimize kenetlenmek için; bir Marmara depremi gibi ya da yeni bir

Nusret AVCI

Kurtuluş Savaşı mı yaşamamız gerekiyor? Oysa insanlar sevgi ile güzellikleri, zorlukları paylaşırlar mutlu olsalar olmaz mı? Bakın yüz yıllar önce Yunus Emre bize ne diyor: "Sevelim, sevillelim bu dünya kimseye kalmaz" Yine: "Bir kez gönül yıktın ise/ Bu kıldığın namaz değil/ Yetmiş iki millet dahi/ Elin yüzün yumaz değil." Nefse hâkimiyet kavramında hayata ve insana

saygı söz konusudur.

Yine bu hususta Yunus bizlere şöyle sesleniyor:

*"Ben gelmedim kavga için,
Benim için, sevgi için,
Gönüller dost evi için,
Gönüller yapmaya geldim."*

*"Elif okuduk ötürü,
Pazar eyledik götürü,
Yaradılanı hoş gördük,
Yaradandan ötürü."*

İşte, Yunus bizlere öyle bir sevgi sunmuş ki, yüreklerle işlemiş, coşmuş, taşmış, insandan insana bugün de canlı, taze yarın da...

Bütün bunların temelinde ne vardır? İnsana olan sevgi vardır, acı vardır, ölüm vardır, ölümlü dünyanın sonunda hesap günü vardır, kısacası Yaradana dönüş vardır.

Evet, her varlığı güçlü ve mutlu kılan SEVGİ'yi hepimiz kucaklamalıyız. Bunun için ülkemiz üzerinde felaketlerin yaşanması beklenmemelidir. Kaderde, tasada ve kıvançta hepimiz bir ve diri olmalıyız.

Bu duygu ve düşüncelerle herkese sevgi dolu günler diliyor, sevgi ve saygı ile selamlıyorum.

UNUTULMAYAN İDEALİST BİR DOKTOR

Prof. Dr. M. Feyzi ÖZ

Kastamonu ili, Daday ilçesindeyiz. Daday, şirin bir ilçemiz. Ormanlarla, yeşilliklerle donanmış güzel bir ilçemiz. İlçenin insanları da güzel. Birbirlerine bağlı, çalışkan, yardımsever bir ilçe.

Daday ilçesinin uzaklarında, tepeler arasında kurulmuş bir Ballıdağ Sanatoryumu var. Havası, manzarası çok güzel olan bir sanatoryum. Bu hastanede, hem Kastamonu'daki hem de uzaklardan gelen hastalar tedavi ediliyor.

1985'li yıllar... Çamlıklar arasındaki bu hastaneyi, bu sanatoryumu ve adı çevrede saygı ile anılan Baştabip Dr. Kâmuran Ulusoy'u, eşim öğretmen Beğenel ve Daday'daki akrabalarımızla birlikte ziyaret etmeyi planladık. Bu sanatoryumda görevli sağlık personeline teşekkür ederek başarılar dileyecek ve hastalara geçmiş olsun diyecektik.

Stabilize otoyoldan, Ballıdağ Sanatoryumu'na tırmandık. Şehirlerden uzak, ormanlar içerisinde kurulmuş olan bu sağlık kuruluşumuzu, bu sanatoryumu çok merak ediyorduk. Sanatoryuma vardığımızda, ilkönce baştabibi ziyaret ettik, teşekkürlerimizi ve başarı dilekelerimizi sunduk ve bu uzak bölgedeki sanatoryum hakkında bilgi almaya çalıştık. Değerli Dr. Kâmuran Ulusoy, hanımefendinin, bu büyük kuruluşun, hem tek doktoru hem de baştabibi olduğunu öğrendik. Başka doktor yoktu. Bu idealist tabip ve sağlık görevlileri tarafından hastane yönetiliyordu. Sanatoryum her yönü ile çok güzeldi. Her taraf tertemiz, pırıl pırıldı. Hastalara çok iyi bakılıyordu. Hastalar çok memnundu ve herkes mutluydu.

Konuşmalarımız sırasında, bu genç doktor Kâmuran Ulusoy'un, Cumhuriyet döneminin unutulmayan öğretmenlerinden merhum Mehmet Vehbi Ulusoy'un kızı olduğunu öğrendik. Bu değerli fizik ve fen bilimleri öğretmeninin, kendi alanında ülkemize büyük hizmetleri olmuştur. Kurtuluş Savaşı sırasında, İstanbul okullarındaki laboratuvar araçları kaçırılarak, Anadolu'ya getirilmiştir.

Feyzi ÖZ

O yıllarda, Yozgat'ta görevli bulunan Mehmet Vehbi Ulusoy, ülkemizdeki ikinci lise olan, Yozgat Lisesi'nin laboratuvarını kurmuş, civar illerdeki okul laboratuvarlarının kuruluşlarına da yardımcı olmuştur. Unutulmayan bu öğretmen ve eğitimcinin, ülkemizin eğitimine çok önemli hizmetleri olmuştur. Hizmet ettiği kuruluşlarda, adı daima saygıyla anılmaktadır.

Ankara Üniversitesi Dişçilik Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mutahhar Ulusoy'un da, Mehmet Vehbi Ulusoy'un oğlu ve Ballıdağ Sanatoryumun doktoru Kâmuran Ulusoy'un kardeşi olduğunu öğrendik. Cumhuriyetimizin unutulmayan eğitimcisi, Mehmet Vehbi Ulusoy'un, eğitimci özelliğini, memleket ve insan sevgisini en iyi şekilde çocuklarına da verebildiği görülmektedir. Kastamonu Ballıdağ Sanatoryumu'nun tek doktoru Kâmuran Ulusoy da babasının idealleriyle yetişmiş olarak, ülke hizmetine devam etmiştir.

Kardeşi Prof. Dr. Mutahhar Ulusoy da, Güneydoğu illerimizde, aynı duygularla insanlarımızı uzun süre hizmette bulunmuştur.

Mehmet Vehbi Ulusoy, Milli Eğitim Müdürü olarak da, ülkemize çok hizmetlerde bulunmuştur.

Uzak dağlar üzerinde kurulu Ballıdağ Sanatoryumu'ndaki çalışmalarından, Dr. Kâmuran Ulusoy çok mutluydu. Yüzünden ve hareketlerinden, yurttaşlarımıza, insanlara hizmet etmenin mutluluğu görülüyordu.

Dr. Kâmuran Ulusoy, uzun süre bu sanatoryumda hizmet etti. Başka bir yere nakil için de bir istekte bulunmadı.

Bu idealist, yurtsever doktor, hayatı boyunca yurttaşlarına hizmet etmenin huzurunu ve mutluluğunu duydu. Kastamonu ve civar illerdeki yurttaşlarımız ve ulusumuz, bu idealist doktoru, Dr. Kâmuran Ulusoy'u, daima şükran duygularıyla, saygılarla, sevgilerle ve rahmetlerle anmaktadır.

SEVGİYE TUTUNMAK

Hasan Güner GÜLER

Dünya; vefayla, acıyla, karamsarlıkla, sevgiyle, gülmeyle, güldürmeyle, aydınlıkla ve de karşıtlarıyla dönerek yoluna devam eder.

Bu yola devam edişte kesintiler de olsa, uzun yaşam yolculuğunda kişinin in-ceği duraklar önceden belirlenmiştir sanki.

Yaşam serüveni kişinin kendi yanlışlarını ortaya çıkarırken, doğrularını da beraberinde getirir. Bu doğru ve yanlışlar, yukarıda belirttiğimiz kavramlar, iç dünyamızda halay çeken öğelerdir. Bu öğelerdir bizi çekip çeviren, zaman zaman da dilendiren:

*“Keklik daş üstüne dökersin yaşı
Alam nere gidem dertli başımı
Hiç kimseye dertlerimi söylemem
Tenhalarda akıtırım yaşımı.”*

Karamsarlığın bizi sarıp sarmaladığı bir anda, kurtarıcı arar oluruz. Kendi gözyaşlarımızda boğulmamak için.

Dertlerin ve yalnızlığın bizleri tutsak ettiği bir anda, karşımıza sevgi çıkarsa mutluluğun yolunu açar, kendi gözyaşlarımızda boğulmaktan kurtarır bizi. Acıyı yaşarken gülümsemeye, gülümsemekten gülmeye yönlendirir kişiyi. Bu ilk adımdır karamsarlıktan kurtulmanın.

Yaşamın anlam kazanması bu gülmelerde saklıdır. Karamsarlığı yaşarken gülmek, gülerken yanaklarda beliren gamze-

ler de duyguların dizelere dökülmesini sağlar:

*“Gamze deler
Gam vurur gamze deler
Sinem hakkâk delemes
Delerse gamze deler.”*

Alıntı dizelerdeki söyleyiş, gülmenin sonucu değil midir?

Gülmeyi yakaladığımızda güldürmeyi öğreniriz. Gülümsemeden güldürmeye geçen bu eylem, yaşama sevincinin pekişmesini sağlamıştır karşınızdakine. Sevgi ve mutluluk çağrıştırmıştır.

Ya sevgisizlik? Sevgisizlik, insana, kendimize, doğaya bakışımızı ters yönde etkiler. Bu etkilenişimin getirdiği olumsuzluklar, çoğu kez bırakın tek tek insanları, toplumları da yok eder. Düşman kılar birbirine. Bu nedenledir ki sevgi hep gereksinilendir. Sizi bir çiçeğe, fidana su verirken izleyen çocuğa veya yetişkine doğa sevgisini de sunarsınız farkında olmadan.

Yaptığınız bu eylemin kalıcılığı sizin olumlu davranışlarındaki devamlılığa bağlıdır. Bu devamlılık, karşınızdakinin de eyleme geçme olasılığının yolunu açmış olacaktır.

Sevgi ormanının büyüyüp gelişmesine olanak sağlayan yurttaşlar çoğaldıkça, geleceğimiz aydınlık olacaktır.

Bu dünyada var olmaktansa yok olmayı tercih edenler, karanlıkta yol alanlardır.

Baharın son ayları çoğunlukla kurak geçirdi. Gündüzleri sıcak, pırıl pırıl, kızgın bir güneş altında, bitkilerin renkleri solardı. Bazen dağınık birkaç bulut kümecliği görünür, ekin sahiplerinin içine umut dolar; sonra ters bir esinti, bulutları üfler dağıtırdı. Umut kesilir, doğunun tarihsel alışkanlığına başvurulur, gönüller Tanrı'ya yönelir, onun lütuf ve rahmetine sığınılırdı.

Mahallelerde bekçiler, halkı yağmur duasına çağırırlardı. Belirtilen günde büyük bir kabile yollara düşer, önde hoca, etrafında yaşlı dindarlar, arka sıralarda delikanlılar, çocuklar sıralanır, başlar önde, sırtlar kamburlaşmış, kollar çaresizlik anlatan bir sarkıklıkla hareketsizdir. Dualar, ilahiler ve aminlerle Andiri üzerinden Hastek Kalesi'nin önüne, çaya gidilirdi.

Orda dualar ve aminlerle gözyaşı dökülürken, herkes binleri aşan, nohut büyüklüğünde taş parçaları toplarlardı. Bu taşlar okunur, dil ucuyla ıslatılır, bir serginin üzerine atılırdı. Sonra tekbirlerle, yeni beyaz bezden yapılmış torbalara doldurulurdu. Kabile gene tertiplenir; daha güre, daha etkili dualar, tekbirler ve aminlerle çakıl dolu torbalarla birlikte çayın kenarında, bilinen bir yere gelinirdi. Burası dar bir düzlüktü. Çay suları uzun bir kaya şeridini yalayarak akardı. Taban çok derindi. Kayaların altında korkunç mağaralar bulunduğu söylenirdi. Suyun rengi koyu yosun yeşil görünürdü.

İki delikanlı soyunur ve suya girerlerdi. Okunmuş çakıl torbaları yanık ilahilerin ağlatıcı ahenkleri altında, ihtimamla ağır ağır getirilir, su içinde bekleyen delikanlılara teslim edilirdi. İki dalgıç, huşu ile dua okuyarak ağır torbaları kucaklar ve sessizce suya dalarlardı. Biraz sonra

Hüseyin KABASAKAL

suyun yüzüne fırlar, nefeslerini tazeler, başlarını gururla sallayarak o korkunç mağaranın, suların sürüklenemeyeceği derin köşesine, emanetlerin yerleştirildiğini ifade ederlerdi.

Tabiatın zulmünden bizar, içi yanık insanları, başlarını göklerin sonsuz boşluklarına kaldırarak son dualarını okur, aminler yağdırır, yorgun, halsiz, perişan adımlarla geri dönerlerdi. Bazı tesadüfler dışında hemen

hemen daima bu yorgunluklar boşa gider, tabiat kanunlarının katı, zalim düzeni değişmezdi.

* * *

Bu defa, daha masum, daha günahsız ve Allah'a daha yakın olduklarına inanan kadınlar ortaya düşer, Allah rızası için genç, yaşlı, çoluk çocuk bütün hemcinslerini yağmur duasına çağırırlardı. Belirtilen gün ve saatte -ki daima akşam namazından sonra- büyük ve muhteşem bir kalabalık dua yerinde toplanırdı. Burası genellikle Hekâmet tepesinin önünde, Dabaz taşı etrafındaki düzlüktü.

O gece de aynı yerde toplanıldı. Beyaz örtüleri altında mistik bir inançla kuru toprağa yapışmış, kendisini Allah'ının merhametine terk etmiş dindar kadınların, alacakaranlıkta ve ötede simsiyah korkunç mezar tümseklerinin sınırları yanındaki halleri, insana korku ve dehşetle karışık hürmet, takdir ve merhamet duyguları veriyordu. Genç, itikadı sağlam, yanık sesli bir hanım yağmur duasını okuyordu. Bu duaları ezberlemiştik. Hep bir ağızdan ve canı gönülden hocaya katılıyorduk, "Allahümme esginen gaysen mugisa, Hanian merian meria... Allahümme âcilen gayri acil....." ve gökleri titreten inançlı aminler... Dua böylece uzayıp giderken biz akran çocuklardan bazıları esnemeye başla-

dılar. Birbirimizi dürterek işaretleştik. Teker teker dua yerini terk ettik.

Mezarlık başındaki yol çatağında toplanarak şuradan buradan konuşmaya başladık. Yer, mezarlık olduğuna göre söz hemencecek; hortlak, cin, peri, alkarısı, mezarların sırları üzerine kaymıştı. Sonra korkusuzluk yarışı başladı.. Allaha şükür hepimiz cesurduk (!) cin, peri, hortlak vs. vız gelirdi bize...

- Ne, palavra mı?
- Senlen beste (bahse) girerim. Var mısın?
- Varım ya!..
- Senin alnını karışlarım...
- Ben de senin...
- Hadi görelim nesine?

Gibi tartışmalardan sonra ben:

- Cesurum, ne belledin, diye şöyle bir kabbardım. Hepsi sustular, birbirlerine baktılar. Selamlılığın Hakkı:

- Pekiy... öyleyse, dedi, madem cesursun dinle... Şu Yazı'ya giden yolu görüyorsun ya, o tarafa doğru yalnız gideceksin... Çukur bağın köşesinden döneceksin... Kabul mü?

Diğer arkadaşlar:

- Yağma mı var? İki adım gidemez. Her taraf alkarısı dolu, diyerek beni tahrik ediyorlardı.

Bahis sonucu, kararlaştırıldı; onların dedikleri yere korkmadan gider, dönersem beni evimize kadar sırtlarında taşıyacaktı. Korkar dönersem, bahisciyi evine taşıyacaktım. Bunlar konuşulurken korkunun damarları kurutan titreşimi içimde başlamış, pişman olmuştum. Fakat beri taraftan, çocukluğun o aptalca gururu da, ileri doğru itiyordu... Uyurgezer şuursuzluğu ile ilerledim... Arkadaşlar çok zalim idiler. Hiçbiri, geri dön demiyordu. Kulaklarımda insafsız gülüşmelerin ve amin seslerinin uğultusu; gözlerimde, dalgalanan bir kararın vardı. Arkamdan bağıyorlardı:

- Haydi yürü, erkeksen geri dönme.

Geri dönmeyecektim. "Tabî erkeğim: İşte gigigidi...gidiyorum..."

Zoraki göğsümü şişirdim, başımı kaldırdım. Kaz adımları ile yürüyordum.

Kafam donmuştu. Dişlerim birbirine çarpıyor, vücudum dayanılmaz bir ağrı ile katlaşıyordu... Yolun iki yanında uzanan çalılardan hışırtılar duyuyordum. İçimden bir ses, "geri dön," diye sesleniyor ve dönmek istiyorum, fakat ayaklarım bu emre uymuyordu.

Ümitsizlikle, bazen arkaya bakıyor, birinin koşup beni kurtarmasını umuyordum. Gelen yoktu. Bu nefis mücadelesi ile yolu yarılarmıştım... İçimden, "Sen essahtan cesursun be... dayan şunun şurasında ne kaldı," diyordum. Bir an olduğum yerde çivilendim. Yolun, kül rengi şeridini dikine kesen, karşıdan karşıya ağır ağır kayan bir hayalet gördüm. Bağırarak istedim, nefesim durmuş gibi bağıramadım. Gözlerimin dalgalı aynasında gittikçe büyüyen ve bana doğru yönelen korkunç bir yaratık görüyordum! Arka bacakları daha kalın ve uzundu. Kafası kısık ve yuvarlak... Ağzı bu yuvarlak kafanın ortasını kaplamış görünüyordu. Yılan ısılığına benzeyen bir ses çıkarıyordu. Bende şuur ölmüş, nefis savunması güdüsü canlanmıştı... Bir kaplan gibi canavarın üstüne atıldım. Parmaklarım gırtlak buldu... Aramızda korkunç bir boğuşma başlamıştı. Yolun tozları içinde yuvarlanıyorduk. Parmaklarımın gevşediği anlarda, canavarın boğulma hırıltıları duyuluyor, bir insan gibi bağıyor, imdat istemeye başlıyordu.

Bu korkunç mücadele ne kadar sürdü bilmiyorum, arkadaşlar koşuştular bizi ayırdılar. Tek nefestik. Aklım başıma geldiğinde; danışıklı bir tertibe kurban gittiğimizi öğrenmişim. Canavar sandığım, Hozakpurlu Necmettin idi.

Zalim komedi, cesaret pazarlığı sırasında hazırlanmış ve sahneye konmuştu. Çok uzaklarda kalmış bu hatırayı ne zaman düşünsem tüylerim ürperir, içim burkular. Şimdiki çocuklar, temenni ederim ki böyle korkunç tehlikeli oyunlar oynamazlar.

Evvel Zaman İçinde... MAKAM ODASI BİSİKLETKEN

Emel ARMUTÇU

“Uzun yıllar süren meslek yaşamımda birçok badireyle karşılaştığım gibi son derece ilginç olaylara da rastgeldim. İstedim ki, bu olayları kitaba dökmek suretiyle meslek arkadaşlarıma, tüm kamu görevlilerine, hatta diğer ilgililere aktarabileyim, yaşamlarında daha dikkatli olmalarını sağlayabileyim. Ancak olaylar o kadar çok ve karmaşık ki, hangisinden başlayacağıma karar veremedim. Çağrışım gereği yazmaya karar verdim...” Böyle başlıyor Osman Sulhi Aksu. Doğru ya, 38 yıl polis şefliği yaparsa bir insan, neler neler görmez ki, hangisini anlatsın! 1940’larda, kızını kolejde okutmak pahasına kendini satan bürokrat karısından mı başlasın; yoksa 1950’lerde tambur dersi vermek için yalnız, genç ve güzel kızları tercih eden, “derslere mayoyla geleceksiniz” şartı koşan, sonunda kızları yaşlı erkeklerle yalnızca göz zevki için pazarladığı anlaşılan Tamburi Mihriban Hanım’dan mı?

Ya kocasının borcunu ödemek için fahişelik yapan ve yakalandığı zaman kendini altıncı kat tana atmaya kalkan kadın? Aksu’nun anlattığına göre, onu pencerede ayaklarından yakalayarak kurtaran polis memurunun önce kalp krizi geçirmesine, sonra da ölmesine neden olmuş... Ya da, doğum kontrol hapının her yerde bulunmadığı yıllarda, güzel kadınlar gelince, “Doğum kontrol hapı ister misiniz?” diye soran, “Evet” cevabı alınca da, “Önce içeri geçin bir muayene edeyim” diyen uyanık eczacıya ne demeli!

Tarihten bir başka portre de Aksu’yu rüşvete zorlayan ve bir süre sonra rüşvetten yakalanıp kelepçeli olarak karşısına getirilen idare amiri. Ve cezaevinde kalacağı süreyi hesaplayarak dükkân soyan hırsız gibi, birbirinden ilginç sayısız insan portresi: “Mecidiyeköy’de bir hırsızlık olayı oldu. Ama hırsız, sanki gelin beni yakalayın, der gibi dükkânın önündeydi. Pantolon, gömlek, biraz da para çalmış. Haline acıdım, dükkânın sa-

hibine dedim ki, şu parayı çıkaralım da çok ceza yemesin. Tamam, dedi. Parayı adama teslim ettik. İfadeyi yazdık. Hırsız okudu, olmamış abi, dedi, parayı yazmamışsınız! Çıkardık, az yat diye, dedim. Olmaz abi, deyip şöyle devam etti, ekim, kasım, aralık, ocak, şubat, mart, nisan, yedi aylık suç işledim, kalacak yerim yok.”

Polis Akademisi

Yıl 1946. Göreve başladığı gün Osman Sulhi Aksu’ya bir tabanca verirler. Okulda aldığı bilgileri hatırlar. En önemlisi şudur: “Silah kullanmayı gerektiren bütün hal ve şartların oluşması halinde bile, silah kullanmadan önce, olayı silah kullanmadan önlemeye ve mümkünse kalabalıklarda kullanmamaya gayret et. Kullanma zorunluluğu oluşmuşsa kişiyi öldürmeden, yaralayarak yakalamaya çalış...” O da 38 yıl süren meslek hayatında silah kullanmayı gerektiren bir olayla karşılaşmadığını ya da karşılaştığında silah kullanma gereği duymadığını anlatıyor. Ama bir olay dışında!

Yıl 1947, Haziran... Aksu, 24 yaşında genç bir komiserdir. Şişli Karakolu’nda görevlidir. Her gece saat 24.00’ten sonra devriyeye çıkmaktadır. Tabii ki bir polis aracı yok, otobüs yok, tramvay da saat 23.00’te son seferini yapıyor. Yaya olarak; Harbiye’den başlıyor, Pangaltı, Sinemköy, Kurtuluş, Feriköy, Bomonti üzerinden Mecidiyeköy’e gidiyor. O zamanlar gerçekten köy olan Mecidiyeköy’e kadar bir iki tane dışında ev de yok ve yolu Ermeni mezarlığından geçiyor. Dut ağaçları arasında yürürken, daha önce iki kez soyulan Vasfi Rıza Zobu’nun villasından çıkan adamı görüyor. “Dur” diye bağılıyor ama kaçmaya başlayınca ilk kez orada silahını çıkarıyor ve havaya ateş ediyor.

Etmesiyle birlikte oluşan ve Polis Akademisi filmlerini çağrıştıran kare şöyle: Elinde silahıyla donup kalmış olan polis, altında bulundu-

ğu dut ağacından akmakta olan suyla ıslanmakta ve o sırada ağaçlardan bir sürü adam inmektedir. Aksu şaşkınlıktan küçük dilini yutmadan önce mesele anlaşılır. Dut işçileri ağaç dalları arasına koydukları tahta kerevetler üzerinde yatmışlar, su ihtiyaçlarını gidermek için de yanlarına teneke ile su almışlardır. Genç komiserin mermisi tenekeye isabet ederek delmiş, su üstüne akmaya, işçiler de neye uğradıklarını şaşırarak ağaçlardan inmeye başlamıştır. Sonuçta kaçan adamın da villanın bekçisi olduğu anlaşılır. Aksu, gülererek yoluna devam eder.

Gelinli Ev Karakolu

Osman Sulhi Aksu 1950’de de İstanbul İçerenköy Karakol Komiseri. İçerenköy o sıralar 36 haneden ibaret, fakir bir semt. İki bakkalı, bir de kahvesi var. Karakol binası, bitişikte oturan bir anne kızdan 11 liraya kiralanmış, iki katlı ahşap, harap bir bina. Telefonu ve suyu yok. Elektriği var ama ampul ödeneği bulunmuyor. Son otobüs yatsıdan sonra gidiyor. Emniyet Amiri’nin makam arabası o yıllarda sepetli bir motosiklet olduğuna göre, Aksu’nunki de sade bir bisiklet. Dört memuru, bir de bekçisi var Aksu’nun. Hepsisi de ilkokul mezunu.

Sonunda bir gün karakola lise mezunu Orhan atanır. Aksu çok sevinir bu işe, ama tecrübesiz olduğu için gece devriyelerine bizzat kendisi çıkmakta, onu karakolda bırakmaktadır. Bir gece devriyeden dönüp odaya girdiğinde, Orhan’ı silahını doğrultmuş onu beklerken bulur.

- Dur, bir adım daha atarsan tetiği çekerim.
- Orhan benim, ne yapıyorsun?
- Görüyorum, gözüm kör değil. Seni vuraçağım, oyunlarına alet olamam.

İşin şakası yoktur. Orhan’ın eli tetikte, tetiğin emniyeti de ayaktadır.

- Şimdi sorularıma doğru cevap ver, der polis memuru Orhan. Söyle bakalım, bu gelini bana niye gönderiyorsun?

- Hangi gelini Orhan?
- Telli duvaklı gelini...

Durumu çözmeye başlar Aksu. Arka tarafında bir kuyu olan karakolun halk arasındaki adı Gelinli Ev’dir, çünkü yıllar önce buraya gelen

gelinin ertesi gün üzerinde gelinliği ile kuyuda ölü bulunduğu rivayet edilmektedir. Orhan bundan etkilenmiştir ve Aksu bu durumun ruhsal bozukluğu olanlar için hayal görmeye kadar gidebileceğini bilmektedir. “Evet, şimdi hatırladım” der, “O hepimize gelmişti ama bekâr olanları tercih ediyor, sen de bekârsın, belki beğenirsin diye gönderdim” diyerek yaklaşımaya başlar. Orhan’ın kafası karışırken, aradaki mesafeyi kapatır. Polis Okulu derslerinde öğrendiklerini devreye sokar ve alttan tabancaya vurup kendisi yere çömelir, tabanca gürültüyle duvara çarparken de Orhan’ın suratına bir tokat yapıştırır. Ağlamaya başlayan Orhan’a, “Doğru evine git, bir hafta dinlen” diye bağırır. Ama Orhan gidemez, çünkü karanlıktan ve mezarlıktan korkmaktadır. Düdüklerle bekçiye çağırır ve Orhan’ı evine yollar Aksu. Bir hafta sonra gelince de, “Otur yaz” der, “Ruhsal bozukluğumdan dolayı bu mesleği yürütemeyeceğimden istifa ederim.”

Yıllar sonra, Emniyet Müdürü’yken bir gün kapının önünde bir Jaguar durur. İçinden inen Orhan’dan başkası değildir. “Elimi öptü, hatırlımı sordu” diyor Aksu. “Almanya’da film yapıp satıyormuş... Ama anladığım kadarıyla ruhsal bozuk filmler yapıyormuş (Porno demek istiyor)...”

Başlarken

Osman Sulhi Aksu, Cumhuriyet’le yaşıt. Ve neredeyse cumhuriyet tarihi boyunca polis şefliği yapmış; 1950’lerin, 60’ların, 70’lerin Türkiye’sini Emniyet penceresinden seyretmiş bir okullu ve alaylı. Okullu, çünkü İstanbul’da Polis Koleji’ni, Ankara’da Polis Akademisi’ni bitirmiş, yetmemiş İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde okuyup Coğrafya Bölümü’nden, üstüne bir de Gazetecilik Enstitüsü’nden mezun olmuş. Alaylı, çünkü meslek hayatı boyunca her gün yeni bir şey öğrendiğini kabul ediyor.

Bakınız; 1946-49 Şişli Mecidiyeköy Komiseri, 1950 Ağır Suç Kısım Komiseri, Türkiye’nin ilk Dedektif Kurs Amiri, 1951 Ahlak Zabıtası Amiri, 1957 Çocuk Bürosu Kurucu Amiri, Kaçakçılık Kısım Amiri, İnterpol Başkanı, 1960 Şanlıurfa Emniyet Müdür Vekili, 1961

Kırşehir Emniyet Müdürü, 1963 Adıyaman Emniyet Müdürü, 1965 Mardin Emniyet Müdürü, 1967 Polis Radyoları Müdürü... Bütün bu görevlerde bulunurken kim bilir neler yaşadığını tahayyül etmek oldukça zor olsa gerek. Ama Aksu'nun kartviziti sadece bunlardan ibaret değil. Devam ediyoruz; başta Kadınları Koruma Derneği (!) olmak üzere pek çok derneğin kurucusu, Polis okullarında öğretim üyesi, Türkiye'nin ilk trafik kursunun öğretmeni, çeşitli liselerde Felsefe, Matematik, Psikoloji, Sosyoloji, Ahlak dersi öğretmeni, 1981 Polis Teftiş Kurulu Başkanı, İstanbul Bölgesi Polis Başmüfettişi... 20 binden fazla öğrenci yetiştirdiğini anlatıyor. Bugün evinde, hâlâ öğrencileri var. Ve 14 mesleki, çok sayıda hikâye, şiir kitabı... Bir de tek başına hazırladığı bin sayfalık bir **'Ansiklopedik Polis Sözlüğü...'**

"Çok değişik görevlerde bulunup, olaylara çok değişik bir açıdan yaklaşan bir kişi" olduğunu söylediği için görüşmek istedik Osman Sulhi Aksu'yla. Nitekim anlattıklarından ve yazdıklarından da bu anlaşıldı. Mesela 1950-60 yılları arasında İstanbul'da yaklaşık on bin eve baskın yapmış, aramış; hepsinde de cebinde bir arama izni mutlaka varmış... "Meslektaşlarımızın çoğu, bağırarak çağırarak, zorlama hareketlerde bulunarak sonuca gittiklerini zannederler. Ben daha çok gülerek, psikolojik açıdan yaklaşarak, olayın manevi ve insani yönünü göz önünde bulundurarak ulaşıyordum istediğim bilgilere" diyor.

1983'te emekli olan Aksu, şimdi anılarını yazıyor. Bitirdiğinde **'Anılar ya da Çağrışım'** adı vererek, ilgilenecek bir yayınevine vermek istiyor. Büyük bir bölümünü dinlediğimiz o anılar ki, adeta 'Emniyet'in Gayriresmi Tarihi' niteliğinde. Üstelik Aksu bunlara "suya sabuna dokunmayan" anılar diyor. Bu yazı dizisinde, tahsilli, kültürlü, Charles Boyer kadar yakışıklı, arı gibi çalışkan ve en önemlisi idealist bir polis şefinin yaşadıklarının, özetinin özetini okuyacaksınız. Suya sabuna dokunan anılar ise bir dahaki diziye...

Değerli hemşehrimiz Osman Sulhi Aksu'yu, 19 Mayıs 2007 tarihinde kaybettik. Bir kez daha rahmetle anıyoruz.

AĞIN OSMAN TEPEŚİ

Celal YALÇIN

Ağın kuzgeçe mahallesi
Osman tepesinin eteği
Onun karşısı
Hekâmet tepesi
İki tepenin ortasından
Geçiyor dere...
Dere kenarlarında kaynayan sular
Etrafında bağlar bahçeler
Mis gibi kokan
Güller, menekşe, nergizler!..

Ağın'ın Osman tepesi
Eteğinde Sadogiller ailesi
Taştan yapılmış evleri
O evlerde oturuyordu
Sadogil ailesi...
Yukarıda resimleri,
Babam Mustafa, annem Sanile
Şimdi ebediyette
Allah rahmet eyleye!..

Ağın'ın dere kenarlarında
Bahçe bağlarında
Yemyeşil ağaçlarında
Ötüyor bülbüller, ishaklar, iboboplar
Türlü türlü meyveler
Cevizler, narlar, üzümler
Gonca gonca güller
Ağın'ı süsler...
Bu güzel beldede
Yaşıyordu Sadogiller...
Şimdi hep ahirete göçtüler
Allahtan gani gani rahmetler...

BAZI ŞAHISLARIN SEMBOLİK SÖZLERİ

Orhan ERCAN

Kara ve balık avcılığı, çocukluğumdan beri vazgeçemediğim tutkularımın başında gelmektedir. Bunların dışında, yöremizde yaşamış ve birçoğu rahmetli olmuş kişilerin kullandıkları söz-cükleri derlemek de meraklarım arasındadır. Üşenmedim; yıllardır tuttuğum notlarımı, video kayıtlarımı sabırla inceledim. Hemşehrilerimizin av sırasında, kahvede, bahçede, camide, yolda, yolakta söyledikleri ve genellikle çok kullandıkları deyimleri bir araya getirmeye çalıştım. Amacım, onları bu vesileyle bir daha anmak ve unutulmamalarını sağlamak. Bu böyle biline...

Pazarlık sünnettir.

İbrahim Dayıoğlu (Tüccar Emmi)

İngülüzün-Fransuzun dölleri.

Şadiye Alp

Malın gibi ye.

Mehmet Alp

Ziyaretinle beni ehya ettin.

Neriman Alp

Tey... tey... tey...

Osman Zeki Alp

Unuttum!

Zeynep Alp

Acilen ihtiyacım var.

Kemal Alp

Gözün av'cuma gele...

Nahide Alp

Yalan söyleme, canımı ye.- Benden eşeği istemeyin.

Marangoz Mehmet Ercan

Geldüğün yollara gurban...

Dayıgil'in Ayşe Ercan

Efendilik zamanımda...

İlhan Ercan (PTT)

Vay halın n'olur.

Naşide Ercan

Helbet.

Dayıgil'in Müjgan Ercan

Anıyo muşun?

Ali Hikmet Erbakan

Hele öte get.

Ahmet Erbakan (Palaz)

Arada, ortada galasunun malları.

Lütfiye Erbakan

Sırası değil.-Nerdesin yahu?

Servet Sakagil

Gadan alam Rubus.

Salim Gültekin

Ey hava.

Kunduracı Halit Fırat

Evladım, küçük bakkala.

Cemal Serttaş

Ellere galasun.

Öğretmen Mehmet Serttaş

Müşterinin saati belli olmaz.

Şemsettin Korkmaz

Dedi de dedi, ne demedi ki?

Öğretmen Bahattin Yandımata

Doğuştan herkes aynı zekâya sahiptir.

Öğretmen Fahrettin Tözün

Kimi yazılıda, kimi sözlüde...

Öğretmen Selami Oğuz

Bu günleri ararsınız.

Öğretmen Şükran Mülazımoğlu

Yeter ki çalış.

Müdür Nurettin Atalay

Hergele, geliyorum yanına.

Öğretmen Nuri Karadağ

Kim o çeşmedekiler?

Hüseyin Özkul

Seküli at.

Kahvecigil'in Hüseyin Yazıcı

Hülesa.

Kuyumcu Hüseyin Uyanık

Anam, babam...

Abdurrahman Küçük

Gel bakalım.

Davavekili Hamza Uyanık

He babam.

Şehit komiser H. Halit Küçük

Vurmayan tüfek olmaz, dolusunu bulacaksın.

Mehmet Kapusuz (Saatçı)

Efendime söyleyem.

Mehmet Küçük

Bibi gurban.

Sağır Bibi (Delibaşı)

Al da gel.

Demirci Rıza Karagülle

Ayarsuz seni.

Öğretmen Özer Karagülle

Bastık kavurması yeyemedük.

Sırt Mustafa

Berhudar olasın.

Cevriye Karagülle

İmanım, bu iş böyle.

Coşkun Gültekin

Kalite kontrolü yapıyorum.

Avni Karakaş

Ölene gader bekleyeceğim.

Fatma Dayıoğlu

Unutmayasın.

Ayşe İlter

Canı isterse.

Altan İlter

Ay yavrum.

Reha İlter

Trende.

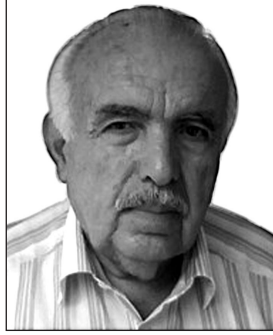
Osman İlter

(Devam edecek)

BİR DİLEK VE FIKRALAR

İ. Cengiz YÜCEL

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin Kasım-Aralık 2007 sayısında sevgili arkadaşım S. Selami Taşbaşı'nın yazısını okuyunca gururlandım. Yeğeni İbrahim Taşbaşı'nın Elazığ'da 54 yataklı bir huzurevinin yapımını üstlenmesi, S. Selami Taşbaşı kadar bizleri de sevindirdi. Kendisini şahsım ve Ağınlılar adına kutluyorum. Dileğim şu ki, İbrahim Taşbaşı örnek alınarak maddi durumu yerinde olan diğer Ağınlıların da aynı çabayı göstermeleri.

İ. Cengiz YÜCEL

köpek derinin üzerine yatıp deriyi bekliyormuş.

O sırada rahmetli Nasıfağa'nın geldiğini gören şakacı Selim Taşbaşı, "Ula Nasıfağa, şu deriyi köpeğin altından alırsan sana çay ısmarlayacağım," dedi. Nasıfağa, "Ne var ki," diyerek deriyi almaya çalıştı. Fakat köpek Nasıfağa'ya saldırarak bacağını ısırınca, "Beni kurtarın," diye bağır-maya başladı.

* * *

Dedem Umman Hoca (Süleyman Karagülle), Kemaliye köylerinde öğretmenlik yaptığından evini köye götürmemiş ve her hafta sonu Ağın'a geliyormuş. Ağın'a gelirken akşamın karanlığı sırasında Vahşen'den geçerken rahmetli Kortikoğlu (İbrahim Taşbaşı) ile karşılaş-ıyor. Kortikoğlu, "Bu saatte Ağın'a gidemezsin ve benim misafirim olacaksın," diyor. Dedem ısrar ettikçe, "Olmaz," diyor. Nihayet eve gidiyorlar. Bu arada dedem eve bir sepet yumurta getiriyormuş. Yatıldığında, Kortikoğlu sepetteki yumurtaların içini boşaltıp aynı ağırlık olsun diye altına bir taş yerleştirip, boş yumurta kabuklarını aynı şekilde sepete yerleştiriyor.

Dedem, sabah kalkıp Ağın'a geldiğinde "Akşam geç olduğu için Vahşen'de Kortikoğlu gilde kaldım," diyor.

Anneannem (Güccük Bacı) sepetteki yumurtaları boşaltırken, "Hoca, bu yumurtaların içi boş," deyince dedem şaşırıyor ve, "Bu Kortikoğlu'nun işidir," diyor.

* * *

Akpınar Mahallesi'nden rahmetli Dabakçı Rıza Amca her gün Ağın'a gelir ve deri toplardı. Beraberindeki sevimli köpeği de yanından hiç ayrılmazdı. Yine bir gün satın aldığı deriyi rahmetli Selim Taşbaşı'nın dükkânının önüne koymuş. Rıza Amca başka işlerle uğraştığı zaman,

Palu'dan bir usta Ağın'a çalışmaya gelmiş. Kimin evinde tamir işi varsa bu ustayı çağırıp evlerini tamir ettiriyorlarmış. Kaymakamın odacısı Ahmet Erbakan da (Palaz Dayı), bu ustayı çağırıp evin yıkılan duvarını tamir ettirmiş ve parasını aybaşıda maaşımı alınca öderim, demiş.

Fakat her aybaşıda bu usta Ahmet Erbakan'ın yanına gittiğinde aybaşıda deyip atlatıyormuş. Usta, bu parayı nasıl alacağım diye düşünürken, Bademli Şemsettin'in bakkal dükkânına gidip durumunu anlatmış. Rahmetli Şemsettin, "Hele otur," diyerek bir çay ısmarlamış. Çaylarını içtikten sonra, tezgâhtan bir mantar tabancası çıkarmış ve ağzına da mantarı yerleştirmiş. Ustaya mantar tabancasını verip, "Gideceksin, paramı isteyeceksin, param yok dediği vakit, mantar tabancasını cebinden çıkarıp göksüne patlatacaksın," demiş.

Usta, Ahmet Erbakan'ın kosslu kapısını alıyor. Ahmet Dayı bu kosslu kapıdan dışarı çıktığında usta, "Ahmet şu paramı ver," diyor. Ahmet Dayı yine aybaşıda deyince, usta mantar tabancasını Ahmet Erbakan'ın göğsüne çevirip patlatınca, Ahmet Dayı, "Uy anam vuruldum," deyip sırtüstü yere düşüyor.

Bir müddet yattıktan sonra elini göğsüne götürüp acaba kan var mı deyip yokluyormuş. Yavaşça yerinden kalkıp, "Bu sefer aybaşıda maaşı alınca ödeyeceğim," demiş ve gerçekten de ödemiş.

SİĞARANIN FAYDALARI

Dr. Erdinç KÖKSAL

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin değerli okurları,

Geçen sayıda, sigaranın sabıka dosyasını açmış ve zararlarını anlatmaya çalışmıştım. Bu defa da sizlere "Sigaranın Faydalarını" sıralamaya çalışacağım!..Öyle şey olur mu demeyin, bal gibi olur. Yalnız yazacağım her faydalı şeyin sonunda sizlere soracağım:

Yalan mı?

Haydi başlayalım:

1- Sigara yakılıp da dumanı içeri çekildiğinde, beyine tesir ederek endorfin salgılanmasına sebep olur ve mutluluk hissi meydana getirir. Onun için, sigara yakanlar, ilk nefesten büyük zevk alırlar.

Yalan mı?

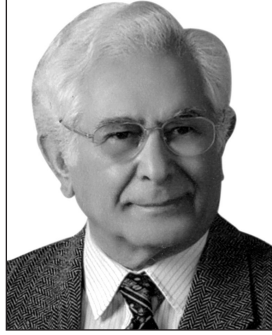
2- Tütün ekiminden pek çok kişi para kazanır. Onun toplanması, kurutulması, fabrikalarda işlenmesi, dağıtımı ve satışından milyonlarca insan ekmek yer.

Yalan mı?

3- Kibrit, çakmak, kül tablası ve ağızlık imal edenler bu sayede para kazanırlar.**Yalan mı?**

4- Sigara kâğıdı üretmek için her yıl harcanan yüz binlerce ağacı kesen işçiler, nakleden kamyonlar ve taşıyanlar bu sayede ekmek yerler.

Yalan mı?

Erdinç KÖKSAL

5- Sigara reklamından ve pazarlamasından yine milyonlarca insan para kazanır. Camel Tropy ve Formula 1 yarışları gibi büyük organizasyonlar düzenleyerek, insanlara ekmek kapısı açar.

Yalan mı?

6- Sigara dumanının kararttığı duvarlar ve tavanlar boyacıları, sararttığı perdeler de perdecileri kazandırır.

Yalan mı?

7- Kirli havayı temizlemek için uğraşan aspiratör imalatçıları, tesisatçıları ve tamirciler de ekmek parasını bundan çıkarırlar.

Yalan mı?

8- Sigaranın sararttığı dişler diş hekimlerini, bozulan ve kırışan ciltler de güzellik salonlarını ihya eder.

Yalan mı?

9- Sigaranın hasta ettiği insanlar sayesinde doktorlar çok para kazanırlar. Hastaneler kazanır, eczaneler kazanır, ilaç üreten fabrikalar kazanır, kazanır da kazanır.

Yalan mı?

10- Sigara içenler genellikle genç ölürlər. Bu sayede imamlar, mezar kazıcıları, çiçekçiler, çiçek taşıyan çocuklar, mezara su döken ufaklıklar, mevlit okuyanlar, mevlit şekeri hazırlayanlar ve sayfa sayfa ölüm ilanı basan gazeteler de köşeyi dönerler.

Yalan mı?

NİMRİ KÖYÜ DÜĞÜNLERİ

Dr. Ali ÖNEN

(Geçen sayıdan devam)

Gecenin geç bir saatinde; beğler başlarında çoban'la (rehber) beraber odaya alınır. Boyunlarında beyaz üzerine renkli işlemeli atkıya benzer 'Çevre' denilen işlemeli bir kumaş vardır. Çoban ortada, beğlerin çevresinin birer ucu çoban'ın elindedir. Çevrenin serbest kalan ucuyla beğler ağızlarını kapatırlar. Geleneklere göre, bu toplum içerisine çıkarken utanma duygusundan kaynaklanır. Beyler genellikle odanın ortaya yakın yerinde ve direk dibinde dururlar. Başlarında tabak içerisinde kına ve mumlar vardır. Beğlere yakın arkadaşları yârenlikler (şakalar) yaparlar. Beyler bu duruma katlanmak zorundadırlar. Beğlerin en küçük bir gülmeleri bile, etraftan, "Çoban, geçilerin uyuz mu?" diye laf atılmasına neden olur.

Önce kirve ve aile büyükleri, gelin havası başlangıcından oyuna, çayda çıra'ya geçerler. Sonra beğler, çoban eşliğinde ortaya çağrılır. Elleri tabaklar verilir ve hep birlikte çayda çıra oynanır. Beğlerin kınası bittikten sonra, Kız evine nikâh'a (dini nikâh) gidilir.

Kız evinde nikâh: 'Kankıl kesme'

Köyde dini vecibeleri yerine getiren; köyün hocası, köyün babası varsa köyün dedesi ile birlikte kirve, oğlanın babası-anası ve birkaç büyük kadın-erkek, hoca ile birlikte kız evine giderler. Nikâh'a başlamadan önce ufak bir başlık parası keserler. Nimri Köyü'nde başlık alınmaz, sembolik olarak bağışlanır. Bir kâğıda önce kız tarafının, sonra oğlan tarafının verdiği cehizler yazılır, şahitler de imzalar. Bu kâğıt kızın sandığına konulur. Buna yöresel olarak 'Galın sağlama' denilir.

Dini nikâh kıyılır, kız anasına 'Süt hakkı' olarak bir entarilik verilir.

Dr. Ali ÖNEN

Gelin nikâh kıyılırken perdenin arkasında durur. Nikâh kıyılırken üstünde bağlı, düğümlü hiçbir şey olmaz, varsa çözülür. Hoca; şeker-şerbeti okur, okunmuş şeker-şerbet içilir. Bu sırada beğler kız evinin damında veya yakınındadırlar. Beğlere yemek gönderilir, ancak götüren kişi para almadan yemeği vermez. Yemeğin yanında nikâh şerbeti de vardır. Gelinin, beğlerin şerbetinin içine tükürmesi bir görenektir.

Damat şerbeti içtikten sonra, bu durum damat'a ve sağdıç'a söylenir. Yani bir nevi Şamanizm'deki kan karışmasının sağlanması... Burada bir noktayı belirtmekte fayda var. Kardeşlik-Müşahiplik müessesesi Alevi toplumunda kardeşten de ileri bir anlam-içerik kazanmaktadır. Örneğin; bey'i ölen bir kadın, erkeğin bekâr kardeşine gidebilir ama kardeşliğe kesinlikle gidemez.

Nikâhtan sonra erkekler odadan çıkarlar. Oğlan evinden başka kadınların da gelmesinden sonra gelin odaya alınır ve başı açılır. Belirli bir şekil verilmek suretiyle gelinin saçları kesilir/ kısıltılır. Buna 'Kankıl (Zülûf) kesme' denir. Zülûf (Zilif) kesmede saçlar kaş üstü; Kankıl kesmede ise saçlar kulak sırasında kesilir.

"Arpa ekilen yere / Kirpik dökülen yere / Can kurban, canım kurban / Zülûf dökülen yere"

Gelinin alnına kırmızı bant bağlanır ve gaynana ucuna altın düzer (bağlar). Gelinin başına renkli yazma ve daha sonra beyaz 'İzar' atılır. Kadınlar oğlan evine dönerler, sadece kirve kalır ve kirve gelinin eline-ayağına kına yakar. Kına tabağı yıkanmadan çeyiz sandığına konulur. O gece oğlanın (damadın) bacası gelinle birlikte (goynunda) yatar.

Gece yatmadan önce gelinin ellerine ve ayaklarına kına yakılır. Aynı şey beğler için de yapılır. Beğler (damat ve müşahip), kardeşliğin evinde, aynı odada, son defa yan yana yatarlar.

Düğünün 3. ve son günü: Pazar

Sabah erkenden düğün pilavının hazırlıkları tamamlanır. Öğlene doğru pilav pişer.

Bu sürede halaylar çekilir, silahlar atılır. Bütün köy düğün evinde ve yakın damlarda toplanır. Öğlene doğru kirve başta olmak üzere kadınlar, erkekler, çocuklar tüm köylü hep beraber kız evine gelin almaya gidilir. Kirve, at ile beraber kapı önüne gelir. Kız evinin kapısı kilitlidir. Kız evinin istekleri kabul edilir ve kendileri ikna edilerek kapı açtırılır.

Bu sırada devamlı gelin havası çalar:

“Atlar eyerlendi anam geldi kapıya / Kız çeyizini topla doldur terkiye / Şimdi kızlar başlar anam yanık türkkiye / Doldur pınar doldur ben gider oldum”

Kızın çeyizi, sandığı ve yatağı ata yüklenir. Bu sırada gelinin anasını ağlatmak için seçilmiş türküler söylenilir. Gelin evden çıkmadan ve ata binmeden önce; babasının, anasının, ağabeylerinin (gaga), bacılarının ellerini öper. Gelin kapıdan çıkarken kızın anasını daha fazla ağlatmak için damadın yakınları geleneksel deyişler-türküler söylemeye devam ederler. Bunların bazıları türkü, bazıları mani niteliğindedir. Bazıları ise kapının geç açılmasından dolayı taşlamadır.

Bazı örnekler:

“Doldur puvar doldur ben gider oldum / Anamı babamı terk eder oldum / Olan cemalimi goydum uğruna / Gözel senin için yâd eder oldum”

“Tabağhdadır kınası / Kâğıttadır valası / Ağla gızın anası / Ayrılığh gerçekleşdi”

Geline gerek bir baba / Ağlaya gaba gaba / Ağa baba bey baba / Ver gelini gidelim / Geline gerek bir ana / Ağlaya yana yana / Hanım ana canım ana / Ver gelini gidelim / Geline gerek bir bacı / Ağlaya acı acı / Hanım bacı canım bacı / Ver gelini gidelim / Geline gerek bir kardaş / Ağlaya sırdaş sırdaş / Ağa gardaş bey gardaş / Ver gelini gidelim”

“At gapıda nallanır/ Güveği damda sallanır/ Böğün size misafir/ Yarın bize yollanır”

“At gapıdan bakıyor / Zengi sular akıyor / Tez bindirin gelini / Güveği bakıyor”

“Çorabın ağına bağh / Dönder de bağına bağh / Ana beni ösgersen / Nimri'nin dağına bağh”

“Aldığh gettik gızıyızı / İt yalasın yüzüyüzü”

“Hal ettik hasel ettik / Gül benziyi gazel ettik / Bir godik gılğıl verdik / Size bir düzen ettik”

“Kaynanam kara tarak başıma batar / Kaynatam kötü horoz küllükte öter / Gaynım gül çubuğu dağlarda biter / Gaynımın gardaşı burnumda tüter”

Gelinin başında ‘**Börük**’ (bürük) vardır. İpekli kumaştan, çubuklu kırmızı ve gülkurusu renk ağır basar. Bir tarafı dikilmiş uzunca ve koni şeklindedir. Kirve ve gaynana, gelini odadan alırlar. Gelin babasının ocağını, bir de evin eşşğini öper. Gelin evden (kapıdan) gardaşı ve babası çıkarır. At’a da onlar bindirir. Atın eyeri oldukça süslüdür. Gelin atın üstündeyken, bir kolundan kirve bir kolundan da gaynatası tutar.

Gelin, düğün alayıyla beraber köyün içinde bazen de etrafında gezdirilir. Çokça silah atılır. Bu olaylar devam ederken beğler, çobanları başlarında düğün alayını uzaktan seyrederler, bazen de kalabalığa gözüdürler. Köyde güzel atı olanların at koşturmaları da başlı başına bir olaydır.

Gelin, oğlan evinin kapısına geldiğinde atın önüne kurban kesilir, kirve gelini dik durması için uyarır. Çoban, beğleri damın ucuna getirir. Beğler sol elleriyle, çevrenin ucuyla ağızlarını kapatırlar. Damadın elinde elma vardır. Bu elma bayrakçının bayrak direğinin ucuna takılan elmadır. Eskiden para kıymetli olduğundan elmaya para da gömerlerdi. Gardaşlığın elinde ise bir mendil içerisinde bozuk para, üzüm, leblebi, şeker vardır (Bolluk-bereket ve fazla çocuk sahibi olması için). Çevrenin bir ucuyla ağızlarını kapatan beğler, dam ucuna gelirler. Damat iki defa nişan aldıktan, ‘Allah-Muhammet’ dedikten sonra, üçüncüde ‘ya Ali’, diyerek elmayı gelinin başına atar. Sağdıc, mendildekileri gelinin başından aşağı döker. Yere düşen elmayı kapmak büyük olaydır.

Beğler damdan çekilip, çobanın eşliğinde gardaşlığın evine giderler.

Gelin, kirvenin yardımıyla attan indirilir. Ayağına kurban kesilir (Kuzu gibi sessiz olsun diye). Eşiğe demir maşa atılır (Demir gibi sağlam olsun diye). Gaynananın koltuğunun altından geçirilerek (Gaynananın sözünden çıkmasın diye) odaya, perde arkasına alınır.

Gelin attan inmeden düğün yemeği yenmez. Beğlere ayrı düğün yemeği gider. Damat ve sağdıç genelde akşama kadar odada otururlar, dışarı çıkmazlar. Akranları ile birlikte eğlenirler. Damadı veya sağdıçı kaçırmak, saklamak ve çoban'dan para istemek büyük keyiftir.

Öğlen yemeğinden sonra düğün fiilen bitmiş sayılır. Çalgıcılar ve misafirler köy çıkışına, bazen de mezarlıktan sonrasına kadar yolcu edilir (uğur edilir).

* * *

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin çok kıymetli okurları ile değerli hemşehrilerime, eski bir Nimri düğününü hatırladığım kadarıyla özet olarak anlatmaya çalıştım. Ve yazımı, rahmetli Turan

Gezer'den (Kemancı Dılo), 1986 yılında Hüseyin Özdem'in (Gâvur İmam) çocuklarının sünnetinde şahsen dinlediğim bir olayı burada anlatarak noktalamak istiyorum:

Klarnetçi Gani Dayı, kardeşi oğlu Klarnetçi Burhan, bazen de oğlu Mustafa Ölmez, Kemancı Dılo Dayı ve Davulcu Çavuş köy çıkışı mezarlıkta paraları saymaya başlarlar. Bir düşünsenize, sene 1960-1970'ler ve 1000 liradan fazla para toplamışlar.

Gani Dayı taksimatı yapıyor. En büyük pay kendine (500-600 lira), sonra Burhan'a (150-200 lira), biraz oğlu Mustafa'ya (100-150 lira), kalan 50 veya 75 liralari da Dılo ve Çavuş'a...

Çavuş bu durumdan çok rahatsız oluyor ve Turan Gezer'e, "Görüyor musun namussuzu, bütün parayı kendisi alıyor. Gözüne dizine dura..." diyor.

Dılo Dayı'nın cevabı net ve kesindir. "Allah Gani Baba'dan razı olsun, yine şeker parası çıktı. Ya hiç vermese ne yapardık?.."

ANISI TÜTÜNCE

Ercan ORHAN

saatler geçse de bitse de baharlar
yorgunluğun ve yılğınlığın işlemediği
bir evrendir bu ruh, iyilik
kardeşidir iyimserliğin
korku uğrasa da mevsim dönüşlerinde,
üzülmeler kızmalar ara
hep yanında olan sevgidir bütün dünyaya,
sevginin doğduğu toprak ilgidir, meraktır,
tanıma tutkusudur, öğrenme isteği,
yaşlandırmayan bebek kucaklaması

meyveleri ise
öyle çoktur öyle çoktur ki
açsan çarşafını bir dut ağacının altında düşer de düşer
senin kismetine de böceklerin kismetine de
o şimdi rüzgârın kolları olmuştur herhalde
bereketli dalları bizim için salları da salları, güler yüzüyle

BİR ARADA YAŞAMAK

Nijat YUMUŞAK

Kavgasız, barış içinde yaşamının kolay olmadığı kesin. Bu yüzden asırlardır dünyamızda, savaşlar, katliamlar sona ermedi. İnsanoğlu daha huzurlu, kavgasız yaşamının yollarını sürekli arıyor...

Kimi hayvan türleri bizim gibi toplu halde, fazla kan dökmekten birlikte yaşıyor. Acaba insan kavgasız, savaşsız yaşamayı neden başaramıyor? Bu soruyu kendime hep sormuşumdur. Cevabı birlikte arayalım isterseniz...

Sorunun temelinde, insanın akıllı ve doğaya bağlı olmaması, ihtiyacından fazlasını üretebilmesi yatıyor kanımca. Hayvanların karınları doyduğunda ve cinsel ihtiyaçlarını karşıladığında pek sorunları kalmıyor. Oysa insanın sorunu burada bitmiyor. İnsanın ihtiyaçları, alet kullanmasından itibaren, her geçen gün arttı, çeşitlendi. Bir de herkes ihtiyaçlarını eşit bir biçimde karşılayamadı. Özellikle daha rahat yaşama imkânları genişledikçe, kavga ve mücadele de kızıştı. Mülke ve bazı araçlara sahip olanlar daha rahat yaşamaya başlayınca, asıl kavgalar mal ve mülk edinme konusunda çıktı. Daha sonraları da bu kavga daha çok mülk sahipleriyle, mülksüzler, yani çalışanlar arasında devam etti. Rahata erenler ve zenginliğin tadına varanlar, bu avantajlı durumlarını kaybetmek için ellerinden geleni yaptılar. Çoğunlukla paylaşımından yana olmadılar.

Çıkarlar ve savaşlar:

Çeşitli şartlar insanları toplu halde yaşamaya zorladı. Toprağın işlenmeye başlanması ve bazı hayvanların evcilleştirilmesi bir dönüm noktası oldu. Çünkü insan ihtiyacından fazlasını elde etmeye başlamıştı. İnsanın açgözlülüğü ve acımasızlığı bu aşamada iyice su yüzüne çıktı. İşte o açgözlüler, toprağı ve sürüleri özel mülkiyetlerine geçince, diğerlerinden farklı bir konuma geldiler. Böylece toplum, çıkarları tamamen birbirinden farklı sınıflara bölündü. Kişiler önceleri klan ve

Nijat YUMUŞAK

aşiretler, daha sonra da devletler bünyesinde yaşamaya başladı. Mülk sahipleri, devlet yönetimini de ellerinde tuttular. Yasaların daha çok kendi çıkarları doğrultusunda yazılmasını sağladılar. İlkçağdan beri egemenlerle, alttakiler arasındaki mücadele devam ediyor.

Toplumsal sistemler, üretim araçlarını geliştirdiği sürece varlığını devam ettirdi. İnsanlığın hangi yolda gideceğini, mülkiyet ilişkilerini, kavga-

ları ve savaşları, toplumsal olayları bir anlamda üretim araçlarının gelişimi yönlendirdi. Üretim araçlarını geliştirenler iktidara da egemen oldu. Egemen mülk sahipleri, sürekli daha fazla kazanmak, güçlü olmak istedi. Bu amaçlarını önce barışçıl yöntemlerle gerçekleştirmeye çalıştılar. Barışçı yöntemler yetmediğinde savaş kaçınılmaz hale geldi. O yüzdendir ki Büyük İskender, Anadolu'dan Hindistan'a kadar olan toprakları ele geçirdi. Çünkü o dönemde güçlü olmanın ve zenginleşmenin en kestirme yolu yeni ülkeler işgal etmektir.

İlk ve Ortaçağda savaşlar daha çok toprak, değerli maden, yağma, vergiye bağlama ve köleler için yapıldı. Kapitalist dönemde ise ucuz hammadde elde etme, pazarları ve ticareti kontrol etme, sömürgeleştirme amacıyla yapıldı. İngiltere, İspanya, Fransa gibi ülkeler, sömürgeleri sayesinde bugünkü durumlarına gelebilmişlerdir.

Genler ve eşitsizlik:

İnsanların kimi zeki ve yetenekli, kimi normal zekâda, kimi sağlıklı, kimi de sakat olarak dünyaya geliyor. Yani eşitsizlik genlerle birlikte başlıyor. Zeki ve yetenekliler tarihsel süreçte genellikle, üst sınıfları oluşturdular veya yönetici oldular. Yeni buluşları bu kesim yaptı, yine teknolojiyi ve aletleri bu kesim geliştirdi. Sıradan insanlarsa yaşamak için, mülke ve üretim araçlarına sahip olanlara bağımlı hale geldi. Yine o kesim yeterli

eğitim alamadı ve kendini geliştiremedi. Güçlüler ve zekiler, İlkçağdan itibaren zayıfları, cahilleri, çaresizleri istedikleri biçimde yönlendirdi. Uygarlık dediğimiz şey, emekçilerin, sıradan insanların sırtında yükseldi. Tarihsel koşullar içinde bu başka türlü olamazdı. Çünkü gelişme ve sermaye birikimi için birilerinin çalıştırılması, artı değer üretmesi; birilerinin de bu artı değere el koyması gerekiyordu. İşte bu artı değer sayesinde bazıları zenginleşti, yeni yatırımlar, buluşlar yaptı. Yalnız zenginleşenler, bunu paylaşma yerine giderek bencilleştiler, çalışan kesimlere acımasızca davrandılar. Baskı görmedikçe, başkalarına hak vermeden yana olmadılar.

Yine bazı ülkeler diğerlerine göre daha çabuk gelişti. Başta Batı Avrupa ülkeleri, aydınlanmanın etkisiyle, bilimde ve teknolojiye önemli ilerlemeler katettiler. Elde ettikleri sömürgelerin de katkısıyla, kısa sürede sermaye birikimlerini tamamlayarak sanayileştirdiler. Sonrasında tekelleşen şirketler aracılığı ile dünya pazarlarını ellerine geçirdiler. Yoksul ülkelerin bu dev şirketlerle ve teknoloji ile rekabet etmeleri mümkün olamadı.

Alttakiler İlk ve Ortaçağda, düzene tepkisini daha çok ayaklanmalar ve isyanlar şeklinde gösterdi. Özellikle 19. yüzyıldan itibaren de sivil toplum örgütlerinde bir araya gelerek hak aramaya, iktidar üzerinde etkili olmaya çalışıyorlar. Alttakilerden bir kısmının ise, yasa dışı yollardan yaşamayı tercih ettiklerini görüyoruz. Çeteler, mafya tipi örgütlenmeler kısa yoldan para kazanmanın araçları oldu. Sosyal adaletin sağlanmadığı bir düzende, kişilerin farklı yöntemlerle avantajlı bir duruma gelmeye çalışmaları doğrusu pek şaşılacak bir durum değil.

İş bölümü:

Toplum sınıflara bölünürken, süreç içinde temel iş bölümleri gerçekleşti ve beraberinde çeşitli meslek dalları ortaya çıktı. İlkel dönemde herkesin çıkarları ortakken, özel mülkiyetle birlikte sınıfsal ve mesleksi çıkarlar ön plana çıktı. Her toplumsal kesim kendi konumunu korumak ve daha rahat yaşamak için, diğer kesimlerle mücadele etmek zorunda kaldı. Çıkarılan yazılı

yasalarla kişiler ve toplumsal kesimler arasındaki ilişkiler, çatışmalar kontrol altına alınmaya çalışıldı. Günümüzde dünyada yaşayan insanların büyük bir çoğunluğu yasalar önünde eşit olmasına karşın, pratikte bu eşitlik gerçekleşmemektedir. Çünkü batı demokrasileri de dahil olmak üzere, dünyanın hemen bütün ülkelerinde sermayedarların tartışılmaz egemenliği vardır ve bu da eşitliğin sağlanmasının önündeki en büyük engeldir.

Zenginlerle yoksulların, gelişmiş ülkelerle az gelişmişler arasındaki uçurumların her geçen gün derinleştiğine tanıklık ediyoruz. Bu eşitsizlik, gezegenimizde gerilime ve huzursuzluğa yol açmakta, teröre ve şiddete eğilimi artırmaktadır.

Yönetim biçimleri:

Devletler toplumsal düzeni sağlamak için çeşitli yönetim biçimlerini uyguladı. Bu yönetim biçimleri, üretim biçimlerine, sınıfsal yapıların niteliğine, toplumsal kesimlerin gösterdiği tepkilere ve insanların bilinçlenme düzeyine göre değişiklikler gösterdi. İlk ve Ortaçağ'da devletler ağırlıklı monarşilerle yönetildi. Atina'da ve Roma'da kısa süreli demokrasi denemeleri oldu. Ancak bu demokrasiler daha çok askeri demokrasilerdi. Örneğin Atina yönetiminde; Halk Meclisi, Halk Konseyi ve Bazileus (yetkisi sınırlı kral) olmak üzere 3 önemli organ vardı. Kölelerin hiçbir temsil hakkı yoktu. Her toplumsal kesim partiler aracılığı ile haklarını savunuyordu. Aynı şekilde Roma'da da benzer organları görüyoruz. Her ikisinde de günümüzden farklı olarak, halk seçimlere ve yönetime doğrudan katılıyordu. Ancak süreç içinde meclislerin gücünün azaldığını, kralların yetkilerinin giderek arttığını ve demokrasinin unutulduğunu görüyoruz.

19. yüzyıldan itibaren ulus devletlerin ortaya çıkması ve emekçi sınıfların mücadeleleri sonucunda, Cumhuriyet yönetimlerine geçildi. Aydınlanma hareketi yurttaşlık bilincinin gelişmesinde önemli bir rol oynadı. O güne kadar "kul" olarak görülen halktan insanlar, özgür ve eşit bireyler olarak anayasal haklarına kavuştular. Tabii bazı hakların elde edilmesi öyle kolay olmadı. Ege-menler olabildiğince alttakilerin bilinçlenmesini

ve örgütlenmesini engellemeye, geciktirmeye çalıştı. Ancak tarihin ileri gidişini bir noktadan sonra engel olamadılar. Özellikle batılı gelişmiş ülkelerde yıllar süren sınıf çatışmaları yaşandı. Sonunda çağdaş demokrasinin gereği olan birçok hak güvenceye alındı ve kuvvetler ayrılığı prensibi benimsendi. Yasama, yürütme ve yargı ayrı erkler olarak kendi yetkilerini kullanmaya başladılar. Başta Avrupa olmak üzere gelişmiş ülkelerde, özgürlükçü demokrasi, eksiklerine karşın giderek toplumsal yaşamda belirleyici hale geldi. Demokrasiyle beraber hukuk devleti kavramı da toplum hayatına girdi.

Emperyalizm:

Demokratik ülkeler de sosyal adaleti, barışı ve huzuru tam olarak sağlayamadılar. Onca ceza ve yasaklara karşın insanlar suç işlemeye ve sisteme karşı tepkilerini göstermeye devam ediyor. Çünkü gelişmiş ülkelerde bile, toplumun alt kesimleri sıkıntı içindedir, yeterli gelire sahip olamamaktadırlar. Ayrıca kapitalizm her bunalıma girdiğinde, bunun bedelini en başta yoksullara ödetmeye çalışıyor. Hatta 20. yüzyılda iki dünya savaşının baş aktörleri olanlar, çağdaş demokrasinin en önemli temsilcileriydi. Çünkü söz konusu bu demokratik ülkeler aynı zamanda emperyalist ülkelerdi. Dünya savaşlarının temelinde, iktidarlar üzerinde etkili olan büyük tekellerin dünya pazarlarını ve hammadde kaynaklarını ele geçirme hırslarının yattığını biliyoruz. Yine egemenlerin, sıkıştıklarında demokrasiyi rafa kaldırdıklarını, temel hakları hiçe saydıklarını 1930'lu yıllarda çok net bir biçimde gördük. Evet, kapitalizm demokrasiyi ve hukuk devletini getirdi, ama bunların sürekliliğinde bir kesinlik olmadığı ortaya çıktı. Sermaye kesimi, iktidarı ellerinde tutmak, kârlarına kâr katmak için, gerektiğinde komplolar ve provokasyonlar düzenledi, beyin yıkama faaliyetlerinde bulundu. Tekelci sermaye, yoksul ülkeleri sömürmek, oralaradaki hammaddelere ucuza sahip olabilmek için, zaman zaman şiddet yöntemleri uyguladı. O ülkelerin ekonomik gelişimlerine pek fırsat vermediler. Gezegimizde çoğunluğu Afrika'da olmak üzere, binlerce kişinin açlıktan ölmesi, emperyalist

politikaların trajik bir sonucudur. Gelişmiş devletler, kendi vatandaşlarını demokrasi içinde yaşatırken, yoksul ülkelerin diktatörlüklerle yönetilmesine göz yumdular ve hatta bazen bu yönetimleri açıktan desteklediler.

Üç yaşam biçimi:

Geldiğimiz noktada bugün gezegenimizde genel olarak üç ana yaşam biçimi var. Birincisi demokratik haklarını büyük oranda garanti altına almış, sosyal adaletin nispeten sağlandığı gelişmiş ülkelerdeki yaşam. İkincisi Türkiye'nin de içinde bulunduğu, demokrasinin belli oranlarda var olduğu, ancak yeterince güvenli olmayan ve sosyal adaletin sağlanamadığı, gelişmekte olan ülkelerdeki yaşam. Üçüncüsü de demokratik olmayan yönetim biçimlerinin egemen olduğu, hukukun pek işlemediği yoksul ülkelerdeki yaşam.

Ortak akıl, etik değerler, bilim, sanat:

Ekonomik ve demokratik mücadeleler devam ederken, beraberinde toplumda etik değerler, inançlar, gelenekler, ortak akıl, ideolojiler ve kültürler oluştu. Öte yandan bilim, din ve sanat da insanın yaşamında ve gelişiminde önemli roller üstlendi. Filozoflar, bilim adamları dünyayı, evreni, olayları anlamaya, ortak bir akli oluşturmaya çalıştılar. Çeşitli savlar öne sürdüler. İnsanlar farklı izm'ler aracılığı ile çareler aradılar. Dinler insanları olabildiğince kötülükten alıkoymaya çalıştı, onları erdemli olmaya ve iyiliğe davet etti. Sanatçılar da mevcut dünyanın ötesinde, daha farklı ve güzel bir dünyayı hayal ettiler ve insanlar arasında duygu köprüleri kurdular. Ayrıca sportif faaliyetler, festivaller, konserler de insanların kaynaşmasını kolaylaştıran araçlar oldu.

Herkes mutlu olmak istiyor, ama...

Aslında ezici bir çoğunluk, meşru yollardan rahat yaşamak istiyor. Kimse kavgadan ve çatışmadan yana değil. Fakat tarihte hiçbir devlet veya sistem özlenen sosyal adaleti sağlayamadığı ve insanların ihtiyaçlarını istenen düzeyde karşılayamadığı için çatışma ve kargaşa hiç eksik olmadı. Cahil, eğitimsiz, fazla zeki olmayanlar genellikle yeterli gelire sahip olamadılar. Bunlardan bir kısmı durumunu kabullendi, bir kısmı da gayri meş-

ru yollardan rahat yaşamaya çalıştı. Yine bu kesimler pek doğru seçimlerde bulunamadılar ve yeterince örgütlenemediler. Kaderleri çoğunlukla birilerinin elinde oldu ve söz konusu kesim zaman zaman kötü niyetliler tarafından kullanıldı. Ancak örgütlü hareket ettiklerinde bazı haklar elde edebildiler.

Çocukken saf ve temiz duygulara sahip olan, kardeşçe aynı sokakta oynayanlar, yetişkin olduklarında çeşitli nedenlerden dolayı karşı karşıya geliyorlar. Evet, herkes her şeyin kavgasız gürültüsü olmasını istiyor, ama sonuçta rekabet ve bazen kavga mukadder oluyor, sistemlerin yapısından dolayı.

Yapay ayrımlar:

Öteden beri birileri insanların birlik ve barış içinde yaşamasından pek hoşnut olmadı.

Bu yüzden ekonomik, sınıfsal, kültürel farklılıkların yanında, toplumda bir de yapay ayrımlar yaratıldı. Bazı çıkar çevreleri, halkın bütünlüğünü sağlama yerine, inançsal, etnik farklılıkları ön plana çıkararak, kimi kesimleri zaman zaman düşman gibi göstermeye çalıştı. Emperyalistlerin “Böl ve Yönet” politikalarını dünyanın çeşitli bölgelerinde yıllardır uyguladığını artık bilmeyen kalmadı. Bugün şiddet ve kanla beslenen, bunlardan rant ve kâr elde edenleri çoğumuz görebiliyoruz. Bu amaçla bazen devletler arasında sudan sebeplerden savaşlar çıkarılıyor. Halkın cahilliği ve çaresizliği, ne yazık ki bu tür anlamsız çatışmalara uygun zemini hazırlıyor.

Kalıcı barış:

Uluslararası sorunlara çözüm bulmak, savaşları engellemek, dengesizlikleri gidermek, insanlığın genel sorunlarına çözümler bulabilmek için dünya çapında örgütler, kurumlar oluşturuldu. BM ve ona bağlı çeşitli örgütler, yaklaşık yarım asırdır barışı ve huzuru sağlamaya çalışıyor. Ayrıca uluslararası çapta çeşitli zirve, forum ve konferanslar düzenlenerek, tüm insanlığı ilgilendiren sorunlar yetkililerce masaya yatırılıp tartışılıyor. Greenpeace gibi sivil örgütler, doğanın, ortak değerlerin yağmalanmasını engellemeye çalışıyor. Ulusal ve uluslararası tüm bu örgütlerin ve düşünrülerin iyi niyetli çabaları, ne savaşları tamamen

önleyebildi, ne ülkeler arasındaki dengesizlikleri giderilebildi, ne de sorunlara köklü çözümler getirebildi. Küresel güçlerin dünyadaki egemenliği ve gelir dağılımındaki eşitsizlikler devam ettikçe; insanların bencilliği, sorumsuzluğu, duyarsızlığı son bulmadıkça, özlenen huzurun, kalıcı bir barışın sağlanamayacağını burada rahatlıkla söyleyebilirim.

Her türlü insan var ve biz...

Toplumlar, farklı zaafırları, hırsları, özlemleri, ahlak anlayışları, ideolojileri, amaçları, kişilikleri olan insanlardan oluşuyor. Bu gerçeği değiştirmemiz pek mümkün görünmüyor. Kimi hırslı, kimi serseri, kimi dolandırıcı, kimi namuslu, kimi dindar oluyor. Kişilerin şu veya bu şekilde olmasında, toplumsal sistem, alınan eğitim, genetik yapı, gelir düzeyi, kişilikler, inançlar, kişisel tercihler, çevre ve bilinç düzeyi önemli bir rol oynuyor.

Kişiler ve sınıflar, çoğunlukla çıkarlarına göre davranacaktır. En azından, ideal bir toplumsal model bulunana kadar. Şu da bir gerçek ki arada sorunlar olsa da, herkes çıkarlarını gözetse de, bizden farklı kişilerle, şehrin parklarından birlikte yararlanacağız, aynı apartmanda oturacağız, aynı metroya bineceğiz, aynı marketten alışveriş yapacağız, aynı plajlardan denize gireceğiz... Yani ister istemez bir şeyleri birlikte kullanacağız ve ortak paydalarda buluşacağız. Herkes bir anlamda birbirine muhtaç. İşçi patrona, patron işçiye, usta çırağa, tüccar tezgâhtara, amir memura... Devlet yurttaş, yurttaş devlete muhtaç. En basitinden aile kurduğumuzda, bazı konularda farklı düşünssek de eşimizle, evimizi, eşyalarımızı, kazançlarımızı, acılarımızı, sevinçlerimizi paylaşarak, aynı çatı altında yaşayacağız. Zor günlerde komşumuzdan, yakınlarımızdan yardım isteyeceğiz.

Bir yandan sorunlu da olsa farklı insanlarla bir arada yaşarken, diğer yandan daha demokratik, kavgasız huzurlu bir toplumsal ortamı yaratma yolunda çabalarımızı sürdürmemiz gerektiğine inanıyorum. Burada kişisel ve toplumsal olarak yapılması gerekenler var. Bu konuya da başka bir makalede değineceğim...

BİLİYOR MUSUN?

Nurettin Gür OZANOĞLU

Ne edeyim emicemi, halamı,
Gurbet saydım sensizleşen sılamı,
Gönderdiğim hasret dolu selamı,
Seher yellerinden alıyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Gün ışığı karanlığı delerken,
Kara koyun kuzusuna melerken,
Postacılar kapınızı çalarken,
Koşup nefes nefes soluyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Türküler dinleyip coştüğün zaman,
Sevda yağmurunda taşıdığın zaman
Gönül kapısını açtığın zaman,
Beni yüreğinde buluyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Yüzde kaldık inemedik derine,
Hakk nasip etmezmiş binde birine,
Evcik yaptığımız harman yerine,
Senede bir defa geliyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Lüzum yoktur fazlasını demeye,
Her öğünde çağırırdın yemeğe,
Sac üstünde pişen sıcak ekmeğe,
Yağ çalıp ortadan bölüyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Arif için hacet olmaz tarife,
Bu aşkın öyküsü geçer tarihe,
Böylesi kadere, şansa, talihe,
Sabredip, ağlayıp, gülüyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Acele etmede ne idi derdin,
Dönüşü olmayan bir yola girdin,
Aşk üstüne yemin edip söz verdin,
O kavilde karar kılıyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Zorbaya tahammül güç oluyor mu?
Yanında sabahlar geç oluyor mu?
Aklına geldiğim hiç oluyor mu?
Derin hülyalara dalıyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Bulanık sellerin deresindeyim,
Belki bir falcının küresindeyim,
Tutulan günlüğün neresindeyim?
Yazdığın sayfayı siliyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Ozanoğlu belleklerde o fasıl,
Bozuldu adetler kalmadı usul,
Moralin, sağlığın, sıhhatin nasıl?
Sağ mı, hasta mısın, ölüyor musun?
Seni unutmadım biliyor musun?

Küçük yaştan seve seve büyüttüğü komşu kızını, yaşı küçük diye sevdiğine vermezler. Seven gurbete çıkar. Fakat dönüp geldikten sonra, daha çok büyüyecek olan sevgilisini almak sevdasındadır.

Fakat Harput'tan gelen mektuplar, komşu kızını bırakıp gidenin zihnini bozmakta ve kötü rüyalar görmektedir. Çünkü gelen mektuplara göre 13-14 yaşına giren sevgilisine görücü gelenler, nişan takmak isteyenler çıkmış. Sevilen kız gurbettekinin kendisini sevdiğini ve dönüp geleceğini bilse dahi, söz kendisinde olmadığı için boynu büküktür. Kızın anası-babası; ne sevenin sevgisini, ne de sevilenin sevilmesini biliyor.

Şayet, kader-kısmet diye bir gün söz kesilir, sevileni sevenden başka birisine verirlerse ne olacak? Çabuk dönüp gelmek mümkün mü, arada yıkılacak dağlar var.

Onun için gurbetteki âşık, Harput'un Kayabaşı'nı, karlı tepelerini hatırlayarak, sevdiğinin gezdiği, kendisinin gençliğini bıraktığı taş toprağa kurban olmakta, küçük yaştan "vay nenni nenni" diye büyüttüğünün 13-14 yaşına girdiğini düşünerek, her zaman heyecanla postacıyı beklemekte, dağlara karışmış ah çekip inlemektedir.

O, gurbette ah çekmekte olsun, sevilen kız, kendisine sorulup danışılmadan nişanlandığı için, hicranı bestelenerek dilden dile armağan olur.

Deyiş

*Kar mı yağmış, şu Harput'un başına
Kurban olam toprağına taşına
Küçük yaştan bir yâr sevdim vay nenni
O da girmiş on üç, on dört yaşına.*

*Bir ah çeksem karşı dağlar yıkılır
Bugün posta günü canım sıkılır
Ellerin mektubu gelmiş okunur
Benim yüreğime hançer sokulur.*

*Küçük yaştan bir yâr sevdim sürmeli
Sürmeliye nasıl gönül vermeli
Sürmelimin hiç sefasını sürmedim
Bir gün sarıp sefasını sürmeli.*

*Bir ah çeksem karşı dağlar iniler
Ah ettikçe eski derdim yeniler
Bu dert beni iflah etmez öldürür
Ben ölürsem dağ taş adım ünüler.*

Yukarıdaki türküyeye benzer diğer bir türküyeye daha vardır ki, güftesi bu türküyeye çok benzer.

Anlatıldığına göre, 16-17 yaşlarında Mehmet veya İbrahim adında toy bir genç, Kavriye adında aile hısımlarından birinin kızını sever. Bu sevmenin dedikodusu yapılır.

Kavriye'nin akrabalarının kulağına giden bu dedikodu bir namus meselesi yapılarak Kırk kuyular mevkiinde seven gencin yolu beklenir.

Yolun sağında ve solundaki taş kovuklarından atılan kurşunlarla öldürülen İbrahim'in uzvu kesilip eline verilir. Ne acıdır ki bu yetmez gibi başına da çik çek takılır.

Öldürülen gencin masum olduğu ve yakışıklı bulunduğu düşünülerek üzüntüsünü duyanlar, ölümünü müteakip aşağıdaki türküyü çıkarırlar:

Deyiş

*Kar mı yağmış kırk kuyunun başına
Bu yıl girdim henüz on beş yaşına
Bu genç yaşda neler geldi başıma*

*Küçük yaştan bir yâr sevdim sarmadım
Sürmelimin sefasını sürmedim.*

*Bizim bağdan çıktım başım selamet
Kırk kuyuya geldim koptu kıyamet
Anam bacım olsun size emanet*

*Küçük yaştan bir yâr sevdim sarmadım
Sürmelimin sefasını sürmedim.*

*Gide gide kundurama kum doldu
Yaram derin içerime kan doldu
Poriklerim kaş üstünde bend oldu*

*Küçük yaştan bir yâr sevdim sarmadım
Sürmelimin sefasını sürmedim.*

Uzun sürecek olan masal aslında köhne bir sandalda başlıyor.

Güneş, sabah uykusundan henüz uyanıp gökyüzüne merhaba demeye hazırlanırken, kıyamet de sahnedeki yerini almaya başlamıştı. Dalgalar dev kazanlarına dönüşmüş, hırçınca vuruyordu kıyıları. Yıllardır çağrılan gün gelmişti insanlığa, büyük bir sınavdan daha geçecekti bu günahkâr kullar, ya sınavı kazanmak vardı ya da ölmek. Kaybetmek bu sınavın neresindeydi, bunu hiç kimse bilmiyordu.

Herkes korkunç sesin verdiği hisle canavara dönüşmüştü sanki. Herkes kendi uğruna bir şeyler için mücadeleye başlamıştı. Uzun zamandan beri başlayan bencil insan profili artık katlanılmaz bir haldeydi. Böyle anlarda hep bir kurtarıcıya alıştırılmıştı insanlar. Biri o mucizevî elini uzatacak ve kurtaracak olan bitenden. Ama bu kez işler bu tip yürümüyordu. Ne kurtarıcı vardı etrafta ne de kurtarılmaya değer insanlar.

Kaçışanlar, bir şeyler arayanlar, ağlayanlar, yalvaranlar, korkanlar ve her türlü... N'oluyordu? İnsanlık acaba son dakikalarını mı yaşıyordu, yoksa bu bir ceza mıydı Yaratandan? Kimsenin bu kadarını düşünmeye vakti yoktu. Kitaplar hiç böylesini yazmamıştı ya da insanlar bu kadarına kendini hazırlamamıştı, hazırlanılması gereken kötü geçen bir sınavdı karşılarındaki. Çok ciddiydi bu kez sınavı yapan öğretmen, hiç acıması olmayacaktı muhtemelen.

Dev binalar bir dokunuşta beton bir yığına dönüşüyordu. Küçük bir çocuğun hayali, bunu ancak bilgisayarında oyun olarak oynamaktı. O küçük ekranlarda oyun olarak kabul edilenler şimdi yaşamlarının bir parçası olmuştu. Güneşi gördüm göz ucuyla. Bir şeyler peşindeydi o da. Uzunca izledim, bu kargaşada o neyin peşinde olabilirdi ki? Herhalde şu alameti en rahat izleyen odur diye düşündüm içimden. Farkına vardı benim onu izlediğimi, masumca bana baktı, zorla gülümsedi ve uzaklaştırdı bakışlarını benden. Bir şeyler yapmak istiyordu belli ki. Yüzyıllardır insanların ya-

nındaydı, kıyamıyordu, dayanamıyordu bu yıkıma. Çırpınıyordu, bir şeyler yapabilirdi, yapmalıydı. Ne günler geçirmişti dünya denilen tabiatta.

Bir an biri takıldı gözüne, bu geçen gün beraber oyun oynadığı ufaklıktı. Gördükleri onu çok etkilemiş olacak ki şaşkınca baktı tekrar. Durumu fark etmek için ben de bakındım. Etrafında kimsecikler olmayan, sessizce etrafa bakınan, arada eline geçirdikleriyle oyun oynamaya çalışan ufaklıktan başkası yoktu oracıkta. Hiç kimse için olmasa da onun için bir şeyler yapmalıyım diye iç geçirdi. Dün yaşadıkları geldi aklına; süslü balkondan el sallamıştı ona, gülücükler atıp bir de şarkı söylemişti. Ne güzel gündü diye hayıflandı. Kendini topladı, son gücüyle bir kez daha parladı gökyüzünde, son gücünü dahi tüketecek olsa yapmalıydı yaşadığı anlar için.

Göz alıcı bir ışık belirdi gökyüzünde. Herkes bir anda olduğu yerde kalakaldı. Şaşkınlıklar yüzlerden okunuyordu. Görünen bu ışık aslında arkadaş güneşten ufaklığa küçük bir armağandı. Bir kaç dakikalık durgunluktan sonra insanlığın mücadelesi kaldığı yerden devam ediyordu. Kaçışmalar, bağrıışmalar, ağlayışlar...

Beklenen mucize çok geçmeden kapıdaydı. Kimisi için çok geç, kimisi için ise çok erken bile olmuştu. Balkondan verilen bir gülücük koca kâinatın kurtuluşunun aracı olmuştu. Bir anda her şey durmuş, insanlık yavaş yavaş normal hızına kavuşmuştu.

Zorlu sınavı geçebilen pek az kişi diğer sınavı hazırlanmak için yuvalarının yolunu tutmaya başladı. Peki ya sınavı kazanamayanlar, onları bambaşka bir sınav bekliyordu. Her şeyin durulduğunu gören güneş rahatlamış görünüyordu. Gün ağarırken balkonda geçen başka bir sohbete dalmışlardı bile.

Yorgun geçen günün ardından uçsuz derinliklerdeki sandallarda, bambaşka bir yolculuğa yelken açmışlardı.

Yorulmadan geçirilebilen nice yolculuklarda, en güzel günlerle karşılaşmanız dileğiyle.

KÖYLÜLERİME

Enver GÖKÇE

Anamız birdir, aynı memeden emmişiz dostlar.
Kan kardeşiz, sizlere kanım kaynıyor.
Sizlerle beraber herk ettik toprağı,
Beraber yattık hapiste, beraber teskere aldık
Ve maniler yaktık hasret için;
Gülemediyse de boş verdik beraber..
Halay mı çekmedik kol kola,
Horon mu tepmedik diz dize,
Çepken mi vermedik rüzgâra?

Koyun koyuna yattık toprak duvarlarda
Sıtmayla, sığırla, davarlarla..
Daha da yatarız dostlarım daha da..
Gün gelirse eğer
Halay çeker, türkü söyler gibi yan yana
Mavzer mavzere verip de
Düşmana kurşun da atarız.
Sizlere kanım kaynıyor, yabancı değilsiniz
bana...

YAZARLARIMIZI TANIYALIM

Hüseyin KABASAKAL

1918 yılında Ağın'da doğdu. Maltepe Askeri Lisesi'ni ve 1938'de Harp Okulu'nu bitirdi. Yurdun çeşitli yörelerinde görev yaptı ve 1964'de Albay rütbesiyle emekliye ayrıldı.

Emekliliğinden sonra, 1968-74 yılları arasında ATASE9 Başkanlığı'nda 'Askeri tarih uzmanı ve yazarı' olarak çalıştı. Bu dönemde; bir bölümü bugünkü dile uyarlama, bir bölümü de kendi yazdığı 18 kitabı ile 23 makale ve bildirisi çeşitli yayın organlarında yayımlandı.

1968-71 yılları arasında Ağın Fikir ve Sanat Dergisi yazı işleri müdürlüğü görevini de yürüten Kabasakal'ın, ayrıca 'Seslendim Yüreğimden' adlı bir şiir kitabı bulunuyor.

Ağın-Müderriş Hüseyin Efendi Mahallesi'nden Emine-Öğretmen Mustafa Kabasakal'ın oğlu ve 3 çocuk babası olan Hüseyin Kabasakal, 1997 yılında İstanbul'da yaşamını yitirdi.

Nusret AVCI

1950 yılında Ağın-Gemuhu Köyü'nde doğdu. İlkokulu köyde okuduktan sonra, Ağın Ortaokulu ve Tunceli Erkek Öğretmen Okulu'nu bitirdi. 1988'de Anadolu Üniversitesi, İşletme Lisans bölümünden mezun oldu.

1970 yılından itibaren sırasıyla; Baskil-Söğüt-ludere, Ağın-Ortayabanlı ve Modanlı, Keban-Bademli köyleri, 1982'den itibaren de Malatya-Al-

paslan, 30 Ağustos, Gazi ve Vakıfbank İlköğretim okullarında çalıştıktan sonra, Adıyaman-Çelikhan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde Şube müdürü ve İlçe Milli Eğitim müdürü olarak görev yaptı. 2005'den beri de Malatya İbn-i Sina İlköğretim Okulu'nda müdür olarak görevini sürdürmektedir.

Ağın-Gemuhu Köyü'nden Yüzbaşıgil'in Fatma-Hilmi Avcı'nın oğlu olan Nusret Avcı, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Ercan ORHAN

1964 yılında doğdu. Edebiyata ve özellikle şiire meraklı. Endüstri Mühendisi olan Orhan, çalışma hayatını 15 yıldır TÜBİTAK'ta sürdürüyor.

Ağın-Beyelması Köyü'nden Meliha-Dergimizin uzun süre yazı işleri müdürlüğünü de yürüten rahmetli Mehmet Orhan'ın oğlu olan Ercan Orhan, evli ve 1 kız çocuğu babasıdır.

Neslihan Güler TURAN

1968 yılında Malatya'da doğdu. Elazığ'da başladığı ilk ve ortaöğrenimini İzmir'de tamamladı. Dokuz Eylül Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi.

Ankara-Nallıhan Sarıyar Lisesi'nde başlayan edebiyat öğretmenliğini halen İzmir-Karşıyaka Anadolu Lisesi'nde sürdürüyor.

Ağın-Şenpınar Mahallesi'nden Gülsen-Hasan Güner Güler'in kızı olan Neslihan Güler Turan, evli ve 1 çocuk annesidir.

FIKRALAR

Özden BAYTAŞ - M. Baki ÖZALP

Delü mü Ne?

Gemuhu Köyü'nün imamı Bekir Hoca, bir gün yakın komşusu Ömer'e:

- İyi bir insansın ama, niye namaz kılmıyorsun? diye sorar. Ne diyeceğini bilemeyen Ömer mazeret aramaya başlar. Biraz düşündükten sonra aklına prostatı gelir:

- Ben özürlüyüm Hoca, der.

- Nedir özrün, diye sorar Hoca.

- Prostatım var, der Ömer. Mazeretini güçlendirmek için de o sırada oradan geçen bir komşu kadını göstererek:

- İhın bu da bilir ki, ben sık sık dışarı çıkıyorum...

Bunu duyan komşu kadın şaşırır:

- Anaaaa! Delü mü ne?

Ulaaaa...

Elazıglı amca bir gün İstanbul'a gidiyor. Sokaklarda dolaşırken bir kalabalık dikkatini çekiyor. Yaklaşıyor, herkes kafası yukarıya dönük yüksek bir binaya bakıyor. Elazıglı amca da kasketini eline alıp kafasını binaya dikeyyor. Binanın çatısında bir genç:

- İşsizim! Çocuklarım aç! diye bas bas bağıyor. Kendisini aşağıya atmaya da kararlı. Elazıglı amca:

- Gakgoşum etme, gakgoşum yapma, gençliğine yazık... Bu da gelir geçer, diye çırpınıyor.

Sonunda genç kendisini aşağıya bırakıveriyor. Amca, gencin her kattan aşağıya doğru düşüşünde, ellerini dizlerine vurarak:

- Ula, ula, ula, ula... diyor.

Genç yere çakılınca; kasketini başına geçirip, mendilini çıkarıyor ve sesini kartlaştırarak:

- Ulaaaa... diyerek oradan uzaklaşıyor.

Az mı Getirdim?

Eskiden köylerimizde işi gücü olmayanlar, çalışmak için yakın vilayetlere gider, çalışır ve para kazanırlardı. Hozakpur'dan Mürit Hoca da (Ahmet Özel) Adana'ya çalışmaya

gider. Birkaç yıl çalışır ve sonra köye dönmek üzere yola çıkar. Malatya-Ağın arasında, Morhamam civarında eşkıyalar yolunu keser ve Mürit Hoca'nın neyi var neyi yok elinden alırlar ve başlarlar bir de dövmeye. Adamcağızın hem parası gitmiş hem de dayak yiyor. Dayanamayıp eşkıyalara sorar:

- Yav ne dövüyorsunuz? Paramı aldız, hadi bari vurmayın. Az mı getirdim, geç mi geldim? Allaktan korkun, der.

Hem Kumlu, Hem Sulu Yer

Hozakpurlu Molla Mustafa Zabulbar'da hocalık yapmaktadır (Dedem Mustafa Özel). Köylüler hocaya Fırat kenarında bazı şeyleri ekip biçmesi için yer vermişlerdir. Mevsim gereği dedem patates ekecektir. Hem yardımsever hem de köy hocası olduğu için, Zabulbar'da Saime isimli kimsesiz kadın hocaya, kendisi için de patates ekmesini ister. Hoca reddedemez ve kadının patateslerini alır, tam gidecekken kadın bazı isteklerde bulunur:

- Hoca, sulu yer olsun, der. Hoca:

- Peki, der.

- Hoca, kumlu yer olsun, der. Hoca yine:

- Peki, der ama içinden de kızar. Çünkü asabi mizacı onu konuşmaya zorlar ama kimsesiz ve yoksul kadına bir şey söyleyemez. Eşeğe yüklediği patateslerle yola çıkar; kadın yine arkasından bağırır:

- Hoca, unutmayasın kumlu sulu yer olsun, der.

Hoca la havle çeker ve gider. Hoca, Murat nehrinin kenarına gelir, orada bir dişi eşekle karşılaşınca eşek bağırmaya ve dişi eşeğin peşinden koşmaya çalışır. Hoca eşeği yularından çekmeye çalışır ama muvaffak olamaz ve eşek kurtulur, patatesler de Murat nehrine dökülür. Hoca, kendisinin ve kadının patatesleri suya dökülünce başlar bağırmaya:

- Al patateslerini. Hem kumlu hem sulu yere diktim, hadi, der.

HABERLER

DOĞUMLAR

MAHALLE/KÖYÜ	ÇOCUĞUN ADI SOYADI	BABA ADI	DOĞUM YERİ	DOĞ. TARİHİ
Samançay Köyü	Aslı KÖPRÜLÜ	Celalettin	Konak	21.09.2009
Saraycık Köyü	Celal İKİNCİ	Mustafa	Bağcılar	01.03.2010
Saraycık Köyü	Ayza ERZURUMLU	İbrahim	Elazığ	04.03.2010
Bademli Köyü	Eymen KARATEPE	Hüseyin	Çankaya	04.03.2010
Aşağıyabanlı Köyü	İ. Turan TOPALOĞLU	Oğuz	Malatya	05.03.2010
Öğrendik Köyü	E. Efe YILDIRIM	Faruk	Keçiören	05.03.2010
Dibekli Köyü	Bensu Beril KILIÇ	Hasan	Fatih	08.03.2010
Dibekli Köyü	B. Deniz YILDIZ	Tacettin	Sarıyer	08.03.2010
Balkayası Köyü	Eymen ERGÜL	Fatih	G.Osmanpaşa	10.03.2010
Altunayva Köyü	Sude ERDOĞAN	Murat	Bakırköy	11.03.2010
Samançay Köyü	Begüm ÖZER	Serdar	Melikgazi	12.03.2010
Altunayva Köyü	Görkem ERDOĞAN	Erkut	Güngören	13.03.2010
Altunayva Köyü	Nisanur ÖZEL	Osman	Bakırköy	14.03.2010
Modanlı Köyü	Eren AKKAYA	M. Yavuz	İzmit	15.03.2010
Bademli Köyü	M. Duru YILMAZ	Hurşit	Altındağ	16.03.2010
Saraycık Köyü	M. Fatih GÖZTOK	Nejat	Kadıköy	18.03.2010
Yedibağ Köyü	Belir ULUŞAN	Mustafa	Konak	18.03.2010
Pul Köyü	İbrahim YALÇIN	Orhan	Altındağ	21.03.2010
Pul Köyü	Betül KILINÇ	Ömer	G.Osmanpaşa	22.03.2010
Saraycık Köyü	H. Taha KOÇER	Sami	Malatya	22.03.2010
Saraycık Köyü	Kaan YALÇIN	Kenan	Bağcılar	29.03.2010
Bademli Köyü	E. Azra YALÇIN	İbrahim	Altındağ	26.03.2010
Dibekli Köyü	Yiğit SEZER	İsmail	Bakırköy	04.04.2010
Şenpınar Mahallesi	C. Ecrin USLU	Abdurrahman	Bakırköy	05.04.2010
Saraycık Köyü	H. Efe ERZURUMLU	Ramazan	Eyüp	05.04.2010
Akpınar Mahallesi	Yuşa KORKMAZ	Abdurrahman	Malatya	10.04.2010
Uzungöl Mahallesi	E. Deniz AĞIN	F. Asım	Hatay	10.04.2010
Akpınar Mahallesi	Y. Eren DEMİR	Mustafa	Malatya	12.04.2010
Şenpınar Mahallesi	Ö. Sirac ÇEVİK	A. Cüneydi	Şanlıurfa	13.04.2010
Kuzgeçe Mahallesi	Doğu GÜNDÜZ	Erdem	Kocasinan	14.04.2010
Müd. Hüs. Ef. Mah.	F. Tauna NERKİZ	O. Can	K. Çekmece	17.04.2010
Dibekli Köyü	Ceylin KILIÇ	Sedat	K. Çekmece	20.04.2010
Modanlı Köyü	K. Fatih YILMAZ	Atanur	Altındağ	20.04.2010
Balkayası Köyü	Zeynep ERDEM	Ferhat	Bahçelievler	23.04.2010
Öğrendik Köyü	Gökçe ÖZTÜRK	Serkan	Bahçelievler	24.04.2010
Yenipayam Köyü	Y. Elvin DOĞAN	Murat	Konak	29.04.2010
Hacıyusuf Mahallesi	Ela İKİNCİ	Aydemir	Şahinbey	29.04.2010
Şenpınar Mahallesi	Yusuf Emre YILMAZ	Hasan	Elazığ	29.04.2010

Dünyaya yeni gelen yavrularımıza yaşam boyu sağlıklar dileriz.

EVLENENLER

MAHALLE/KÖYÜ	ADI SOYADI	EVLENENİN ADI SOYADI	EVLENME YERİ	EVL. TARİHİ
Beyelması Köyü	Nevra ÇAKARALMAZ	Mehmet ATA	Malatya	04.03.2010
Beyelması Köyü	Cihan YILDIRIM	Alev KARABULUT	Tarsus	12.03.2010
Akpınar Mahallesi	Aslıhan ÇEKÜÇOĞLU	A. Bahadır ÖZZAPÇI	Battalgazi	19.03.2010
Başpınar Mahallesi	Mehmet YAVUZ	Sevim BALCI	Denizli	04.04.2010
Müd. Hüs. Ef. Mah.	B. Özgür YANDIMATA	Deniz KOSTAK	Muratpaşa	04.04.2010
Modanlı Köyü	Erkan YILMAZ	Yasemin PASİNLİ	Çiğli	04.04.2010
Pul Köyü	Öznur YILMAZ	Fatih BEZMEZ	Ümraniye	04.04.2010
Dibekli Köyü	Sevda YÜCE	İsmail ÖZCAN	Fatih	08.04.2010
Samançay Köyü	Aynur ÖZER	Serdar ÖZTÜRK	Bornova	14.04.2010
Altunayva Köyü	Pınar BOZKURT	Cüneyt CAMGÖZ	Esenler	15.04.2010
Hacıyusuf Mah.	Mehmet ULAŞ	Makbule YILMAZ	Üsküdar	17.04.2010
Pul Köyü	Fatih GÜR	Meltem GÖL	Bağcılar	20.04.2010

Balkayası Köyü	Yunus ERDEM	Ayla ÖZCAN	Esenyurt	21.04.2010
Akpınar Mahallesi	Tanbey ÖZDİL	E. Gülden HEPŞEN	Beşiktaş	24.04.2010
Pul Köyü	Hicran CIRCIR	Harun BÖLÜKBAŞ	Üsküdar	25.04.2010

Çiftleri kutlar, yaşam boyu mutluluklar dileriz.

ÖLÜMLER

MAHALLE/KÖYÜ	ADI SOYADI	DOĞUM TARİHİ	ÖLÜM YERİ	ÖLÜM TARİHİ
Saraycık Köyü	Nurettin ŞAHİN	20.03.1954	Konak	23.10.2009
Demirçank Köyü	Rabia UZUNOĞLU	01.07.1922	Bağcılar	24.02.2010
Yedibağ Köyü	Behiye ORHAN	02.01.1938	Ağın	17.02.2010
Bükler Köyü	Mehmet ÖZCAN	20.02.1937	Bakırköy	26.02.2010
Dibekli Köyü	Erdal ÜSKÜNER	10.06.1964	Beylikdüzü	02.03.2010
Beyelması Köyü	Osman ARICAN	03.04.1938	Balçova	02.03.2010
Müd. Hüs. Ef. Mah.	H. Hüsnü AYDOĞMUŞ	19.05.1922	Elazığ	07.03.2010
Yedibağ Köyü	Bahaettin YILMAZ	09.09.1946	Şişli	10.03.2010
Saraycık Köyü	Mustafa KARAOĞLU	01.06.1933	Keban	11.03.2010
Beyelması Köyü	M. Ekrem CUMURCU	01.03.1926	Kartal	19.03.2010
Beyelması Köyü	Ayşe AKBAYIR	20.05.1931	Malatya	23.03.2010
Saraycık Köyü	İnci YALÇIN	12.05.1930	Eyüp	23.03.2010
Yenipayam Köyü	Ayşe AKBULUT	01.05.1928	Sultangazi	24.03.2010
Beyelması Köyü	Ahmet Ertuğrul OĞUZ	28.12.1951	Toroslar	27.03.2010
Şenpınar Mahallesi	Mehmet ÇELİK	14.03.1914	Çankaya	12.04.2010
Demirçank Köyü	Firdes ÖZDEMİR	04.04.1967	Elazığ	15.04.2010
Dibekli Köyü	Erdoğan YILDIRIM	05.05.1956	G. Osmanpaşa	16.04.2010
Balcılar Mahallesi	Asiye KAHYAOĞLU	05.06.1924	Çerkezköy	20.04.2010
Dibekli Köyü	İrfan ADIGÜZEL	01.12.1957	Maltepe	23.04.2010

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz

D U Y U R U

Ağın Kaymakamlığı tarafından başlatılmış bulunan

“Ağın'da Sizin de Dikili Bir Ağacınız Olsun.”

kampanyası devam ediyor.

Bu kampanya çerçevesinde, 2009 yılı başından günümüze kadar Ağın'da 71 bin adet fidan (fidan-tohum) ile 130 adet meyve ağacı dikilmiştir.

Güzel Ağın'ımızın çevresini yeşile büründürecek olan bu projenin sürdürülmesi amacıyla, Ağın Kaymakamlığı'nca Ağın - T.C. Ziraat

Bankası'nda 6827908-5005 no'lu hesap açılmıştır.

Değerli okurlarımızın bu kampanyaya katkılarını bekleriz.

Değerli Okurlarımız,

Çeşitli yörelerde; bulvar, cadde, sokak, ev numaralarında yapılan değişiklikler nedeniyle, adreslere gönderilen dergiler ilgililere ulaşmamakta ve kaybolmaktadır.

Değerli okurlarımızın olası adres değişikliklerini en kısa zamanda Derneğimize bildirmelerini önemle rica ederiz.